

UŽSIENIO KALBŲ PAGRINDINIO UGDYMO BENDROJI PROGRAMA. PROJEKTAS

ANTROJI UŽSIENIO KALBA

TURINYS	
1.	Įvadas
1.1.	Dalyko paskirtis
1.2.	Rėmimasis BEKM atnaujinant užsienio kalbų ugdymo programas
1.3.	Tikslas ir uždaviniai
1.4.	Kompetencijų ugdymas dalyku
1.5.	Kompetencijų raiška. Pagrindinis ugdymas
1.6.	Pasiekimų sritys
1.7.	Integravimo galimybės
2.	Pasiekimų raida
2.1.	Supratimas/ Receptija
2.2.	Raiška / Produkovimas
2.3.	Sąveika / Interakcija
2.4.	Tarpininkavimas / Mediacija
3.	Mokymosi turinys
3.1.	Kalbos vartojimo tikslai ir kontekstai
3.1.1.	Kalbos vartojimo sritys, temos, potemės, konkrečiosios sąvokos
3.1.2.	Kalbos vartojimo situacijos, komunikacinės intencijos
3.1.3.	Sociokultūrinė, tarpkultūrinė ir daugiakultūrė kompetencijos
3.2.	Komunikacinė kalbinė kompetencija
3.2.1.	Lingvistinės kompetencijos (leksinė, gramatinė, fonologinė, ortoepinė, ortografinė)
3.2.2.	Gramatinė medžiaga. Anglų kaba
3.2.3.	Gramatinė medžiaga. Prancūzų kalba
3.2.4.	Gramatinė medžiaga. Rusų kalba
3.2.5.	Gramatinė medžiaga. Vokiečių kalba
3.3.	Sociolingvistinė kompetencija (registras, mandagumas)
3.4.	Pragmatinės kompetencijos
3.5.	Semantinė kompetencija (abstrakčiosios sąvokos)
3.6.	Kalbos pažinimo / Kalbotyros sąvokos ir terminai
4.	Pasiekimų vertinimas
5.	Pasiekimų lygių požymiai

1.1. Dalyko paskirtis

Užsienio kalbų mokėjimas dabarties globaliame bei mobiliame pasaulyje turi ypatingą reikšmę asmens brandai, pasirengimui karjerai, asmeninei sėkmei ir tolesnei asmenybės raidai:

- Užsienio kalba yra betarpiško bendravimo įrankis su kitų tautų/kitų kultūrų/kitų kalbų atstovais. Tai praplečia asmens pažintines ir kultūrinės galimybes.
- Užsienio kalbos/kalbų mokėjimas teikia galimybių tiesiogiai naudotis įvairiais informacijos šaltiniais: Interneto ir kitų medijų ištekliais, mokslo ir kita literatūra, įgalina skaityti originalo kalba grožinės literatūros kūrinius. Tai teikia asmeniui galimybių įvairiapusiai tobulėti, turėti platų akiratį, naudotis kultūros vertybėmis ir kitais šaltiniais, jeigu jie nepasiekiami gimtąja kalba.
- Užsienio kalbos/kalbų geras/pakankamas mokėjimas dabarties pasaulyje yra būtina sąlyga sėkmingoms studijoms ir tolesnei profesinei karjerai. Daugumos mokslo sričių literatūra plačiai prieinama tik kitomis pasaulyje paplitusiomis kalbomis. Šiuo aspektu užsienio kalbos/kalbų pakankamai išmokti yra labai svarbu jau bendrojo ugdymo mokykloje. Profesinėje karjeroje vienu ar kitu lygiu užsienio kalbos mokėjimas yra privaloma sąlyga.
- Užsienio kalbų mokėjimas ypač aktualus tų valstybių piliečiams, kurių kalba nėra plačiai vartojama tarptautinėje erdvėje. Keleto užsienio kalbų pakankamas mokėjimas padidina asmens konkurencingumą, mobilumą, profesinį patrauklumą.

Užsienio kalba kaip mokomasis dalykas teikia plačias galimybes ugdyti asmenybę, formuoti vertybines nuostatas, plėtoti mokinio kompetencijas. Dalyko turinys atviras įvairių reikalingų asmeniui kompetencijų ir mokomųjų dalykų ugdymų kompetencijų integravimui. Besimokančiam užsienio kalbų asmeniui sudaromos galimybės:

Ugdytis asmens savybes, vertybes:

- pasirinkti autentišką gyvenimo būdą, siekti realizuoti asmeninį pašaukimą;
- siekti asmeninio tobulėjimo, atliekant prasmingas veiklas, skiriant dėmesį savitarpio supratimui ir pagalbai, supančio pasaulio suvokimui, jį analizuojant ir suvokiant per savo ir kitų kultūrinį, etninį kontekstą, patirtis, suvokiant savo stipriąsias ir silpnąsias puses;
- ugdytis gebėjimus prisitaikyti prie pasaulio pokyčių bei priimti iššūkius dirbant kartu, klausantis kitų asmenų ar grupės nuomonės, išradingai ir kūrybiškai atliekant užduotis;
- mokytis analizuoti ir spręsti globalaus pasaulio problemas, sukurtas realiose, etiškai korektiškose situacijose.

Išmokti vartoti užsienio kalbą konkrečiuose kontekstuose:

- įgyti Europos Sąjungos piliečiui reikalingus kalbinės kompetencijos gebėjimus reikiamu kalbos mokėjimo lygiu, suteikiančiu galimybių vartoti kalbą siekiant konkrečių tikslų;

Brandintis informacinę asmens kultūrą, ugdytis kultūrinę savimonę:

- perimti Europos šalių ir pasaulio kultūrinę patirtį, ugdytis partnerišką santykį su kitomis kultūromis, atsakomybę už savo krašto, Europos ir pasaulio tautų kultūros puoselėjimą ir likimą;

- ugdytis gebėjimus savarankiškai ieškoti žinių/informacijos, kritiškai vertinti, sisteminti, vartoti informaciją, pasinaudojant informacinėmis technologijomis;
- ugdytis supratimą ir toleranciją kitų kultūrų, skirtingos gyvenenos grupių atstovams.

1.2. Rėmimasis BEKM atnaujinant užsienio kalbų ugdymo turinį

Užsienio kalbų ugdyme remiamasi atnaujintų BEKM (Bendrujų Europos Kalbų Metmenų, Europos Taryba, 2020) esminėmis nuostatomis:

- Mokantis užsienio kalbų mokiniai dalyvauja kalbinėse veiklose ar jų kombinacijose. Šios veiklos yra recepcija / supratimas (įvairių tekstų supratimas), produkavimas / raiška (įvairių tekstų kūrimas), interakcija / sąveika (bendravimas ir bendro diskurso kūrimas tarp dviejų ir daugiau asmenų raštu, žodžiu ar virtualioje erdvėje) ir mediacija / tarpininkavimas (teksto ir bendro supratimo bei bendravimo proceso palengvinimas asmenims, kurie dėl kokios nors priežasties (pvz.: kalba skirtingomis kalbomis, nevienodas kalbos mokėjimo lygis, yra kultūriniai skirtumai. t.y. negali vienas su kitu bendrauti tiesiogiai).
- Akcentuojant mediaciją kaip vieną iš svarbesnių veiklų pabrėžiama socialinė kalbos dimensija ir bendradarbiavimas. Mokiniai yra socialiniai veikėjai, kurie komunikuoja atlikdami įvairias veiklas, kurios nėra tik kalbinės: jos turi tiek lingvistinius, tiek nelingvistinius tikslus. Remiantis tokiu požiūriu, kalbų mokymas(is) leidžia mokiniams tobulinti ne tik kalbines komunikacines, bet ir kitas kompetencijas. Taip pat svarbu suprasti, jog kalbinė veikla yra įtakojama konteksto, kur svarbų vaidmenį vaidina ir kiti besimokantieji.
- Siekiant pasiūlyti efektyvesnę kalbos mokymo/si prieigą yra siūlomas į veiksmą orientuotas mokymasis (*ang. Action-oriented approach*). Kalbų mokyme(si) tai reiškia prietį prie veiklos akcentavimo. Tai reiškia, jog mokymosi procese užduotys turi būti kuo artimesnės realioms gyvenimo komunikacinėms veikloms ir padėti lavinti kūrybiškumą ir kritinį mąstymą. Kaip vienas iš rekomenduojamų metodų tokiai prieigai įgyvendinti yra projektinis mokymas/is.

1.3. Tikslas ir uždaviniai

Pagrindinio ugdymo užsienio kalbos mokymosi **tikslas** - įgalinti mokinius toliau siekti aukštesnio kalbos mokėjimo lygio atliekant įvairias veiklas realaus gyvenimo situacijose bei įvairiuose kontekstuose, tobulinant kalbines komunikacines ir kitas kompetencijas.

Uždaviniai. Siekiama, kad mokiniai:

- suvoktų užsienio kalbą kaip sociokultūrinės tikrovės dalį, tarpkultūrinio bendravimo, mokymosi ir pažinimo priemonę;
- priimtų, suprastų ir gerbtų kitas kalbas ir kultūras;
- plėtotų kalbos žinias, ugdytųsi lingvistines ir kitas kompetencijas, būtinas sėkmingai bendrauti skirtinguose kontekstuose ir skirtingais tikslais;
- bendrautų raštu ir žodžiu, suprastų ir kurtų įvairius sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus, taip pat ir pasinaudodami informacinėmis technologijomis;

- suvoktų sąsajas tarp kalbos ir kultūros, susipažintų su kitų šalių kultūra, plėtotų tarptautinį sąmoningumą analizuodami kalbas, kultūras, idėjas ir pasaulines problemas;
- taikytų tinkamas strategijas suprasdami ir kurdami sakytinius ir/ar rašytinius tekstus, bendraudami žodžiu ir raštu, virtualioje erdvėje, tarpininkaudami;
- ugdytųsi gebėjimus ir norą mokytis kalbų visą gyvenimą.

1.4. Mokinio kompetencijų ugdymas dalyku

Užsienio kalbos pamokose ugdomos mokinio kompetencijos.

Įgydami naujas kalbos žinias ir plėtodami kalbinius gebėjimus, taikydami juos naujuose kontekstuose, analizuodami ir vertindami tekstus, keldami klausimus, identifikuodami problemas ir siūlydami sprendimus, mokydamiesi mokytis, pasirinkdami strategijas, reflektuodami mokymosi procesą ir pan., mokiniai ugdosi **pažinimo** kompetenciją.

Analizuodami ir vertindami bendravimo situacijas, žmonių elgesį, siekdami pagarbos ir sutarimo, dirbdami komandoje, laikydamiesi atsakingo ir etiško elgesio taisyklių, dalyvaudami bendruomenės projektuose, analizuodami sveikatos svarbą, savo mitybos įpročius, fizinį aktyvumą ir pan., mokiniai ugdosi **socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos** kompetenciją.

Generuodami idėjas, tyrinėdami, rinkdami ir vertindami kūrybiniais projektams reikalingą informaciją, drąsiai išbandydami naujas veiklas, dirbdami individualiai ar grupėje, pristatydami savo kūrybos rezultatus, analizuodami ir vertindami savo ir kitų kūrybinio darbo eigą, rezultatus ir pan., mokiniai ugdosi **kūrybiškumo** kompetenciją.

Aptardami savo ir kitų teises ir pareigas, vertindami atsakingus ir neatsakingus poelgius, dalyvaudami pilietinėse akcijose, suvokdami demokratijos principus mokykloje ir bendruomenėje, žinodami tarptautinių organizacijų svarbą ginant žmogaus teises, Lietuvos vaidmenį šiose organizacijose, tausodami kultūros ir gamtos išteklius, paveldą ir pan., mokiniai ugdosi **pilietiškumo** kompetenciją.

Aptardami Lietuvos ir pasaulio kultūrinius reiškinius, objektus, tradicijas, mokslą, menus, literatūrą, renginius ir kt., tyrinėdami įvairių kultūrų tradicijų, papročių ypatumus, asmenybių indėlį į kultūrą, vertindami pasaulio daugiakultūriškumą ir daugiakalbiškumą, įgyvendindami savo kūrybinius kultūros pažinimo projektus ir pan., mokiniai ugdosi **kultūrinę** kompetenciją.

Vartodami kalbą komunikacinėms intencijoms realizuoti įvairiuose kontekstuose ir situacijose, komunikuodami gyvai ir virtualioje erdvėje, taikydami tinkamas interakcijos strategijas poroje ar grupėje, kurdami pranešimus žodžiu ir raštu, analizuodami ir vertindami tekstus, atskirdami faktus, nuomonę, melagingas naujienas, plėtodami informacinį ir medijų raštingumą ir pan., mokiniai ugdosi **komunikavimo** kompetenciją.

1.5. Kompetencijų raiška. Pagrindinis ugdymas

Kompetencijos pavadinimas	Kompetencijos sandai	Kompetencijos raiška per užsienio kalbos dalyką pagrindinio ugdymo pakopoje
Pažinimo kompetencija	Dalyko žinios ir gebėjimai	<ul style="list-style-type: none"> • Žino ir taiko užsienio kalbos kalbinius išteklius reikalingus atlikti kalbines veiklas siekiant realizuoti įvairias komunikacines intencijas įvairiuose kalbos vartojimo kontekstuose. • Kalbiniai ištekliai apima <ul style="list-style-type: none"> - lingvistines (leksines, gramatines, fonologines, ortografines), sociolingvistines, pragmatines žinias ir gebėjimus; - abstrakčiąsias sąvokas (žr. sąrašą); - konkrečiąsias sąvokas (žr. sąrašą); - kalbos pažinimo sąvokas ir terminus (žr. sąrašą). • Kalbinės veiklos apima <ul style="list-style-type: none"> - supratimą / recepciją; - raišką / produkavimą; - sąveiką / interakciją; - tarpininkavimą / mediaciją. • Komunikacinės intencijos apima mikro-intencijas ir makro-intencijas (žr. sąrašą). • Kalbos vartojimo kontekstai apima asmeninio gyvenimo, mokymo(si) bei viešosios veiklos sritis, situacijas, temas, potemes (žr. sąrašą).
	Kritinis mąstymas	<ul style="list-style-type: none"> • Taiko užsienio kalbos dalykui (kalbų mokymuisi) būdingas mąstymo formas, pvz., <ul style="list-style-type: none"> - klausydamas ir skaitydamas apdoroja, analizuoja, vertina tekstus turinio ir sandaros požiūriu; - kalbėdamas ir rašydamas taiko turimas žinias ir gebėjimus naujuose kontekstuose.
	Problemų sprendimas	<ul style="list-style-type: none"> • Atlikdami kalbines veiklas, kelia klausimus, identifikuoja problemas. • Atlikdami kalbines veiklas, siūlo problemų sprendimo būdus, įgyvendina idėjas.
	Mokėjimas mokyti	<ul style="list-style-type: none"> • Reflektuoja mokymosi procesą. Savistabą, savianalizę susieja su mokymosi tikslais. • Reflektuoja savo mąstymą (pvz., kurdami argumentacinius tekstus).

Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija	Savimonė ir savitvardos įgūdžiai	<ul style="list-style-type: none"> • Atpažįsta ir įvardija emocijas, elgesį, vertybes. Analizuoja ir vertina įvairias situacijas. Motyvuoja save ir kitus įveikti nepalankias situacijas. • Atpažįsta asmenines savybes. Analizuoja, kaip asmeninės savybės daro įtaką pasirinkimams ir sėkmei. • Siekia asmeninių ir akademinų tikslų. Iškelia trumpalaikį tikslą ir paruošia jo pasiekimo planą.
	Empatiškumas, socialinis sąmoningumas ir teigiamų tarpusavio santykių kūrimas	<ul style="list-style-type: none"> • Atpažįsta kitų emocijas ir jas atliepia. Analizuoja savo ir kitų požiūrių panašumus ir skirtumus. Analizuoja, kaip žmogaus elgesys veikia kitus žmones. • Supranta, kad vertybinės nuostatos skirtingose kultūrose gali būti skirtingos. Rodo pagarbą asmenims iš skirtingų socialinių ir kultūrinių grupių. • Reaguoja į patyčių elgesį ir siekia jį įveikti. Suteikia palaikymą kitiems ir prireikus pats jo paprašo. • Vertina savo kaip grupės nario ar lyderio indėlį grupės darbo sėkmei. Supranta asmeninių savybių vaidmenį dirbant komandoje. • Geba spręsti tarpasmeninius konfliktus. Dėmesingai klausosi ir analizuoja kaip klausymasis ir kalbėjimas padeda išvengti konfrontacijos.
	Atsakingas sprendimų priėmimas ir elgesys įvertinant pasekmes	<ul style="list-style-type: none"> • Priima sprendimus atsižvelgdamas į saugumo, etinius ir visuomeninius veiksnius. • Analizuoja ir paaiškina mokyklos ir socialinių taisyklių svarbos priežastis. • Išvengia ir kitiems padeda išvengti neatsakingo elgesio viešojoje (fizinėje ar internetinėje) erdvėje. • Prisideda kuriant mokyklos ir bendruomenės gerovę. Kartu su grupe planuoja, įgyvendina vietos bendruomenei skirtą projektą bei įvertina savo dalyvavimą jame.
	Rūpinimasis sveikata	<ul style="list-style-type: none"> • Vertina sveikatą. Suvokia ir apibūdina atsakomybę ir pasekmes už sveikatai kenkiančius sprendimus. • Rūpinasi sveikata pasitelkus fizinį aktyvumą. Analizuoja savo fizinį aktyvumą ir gebėjimų kaitą. • Supranta sveikos mitybos svarbą sveikatai. Paaiškina, kokie produktai naudingi / kenksmingi sveikatai.
Kūrybiškumo kompetencija	Tyrinėjimas	<ul style="list-style-type: none"> • Įžvelgia kūrybines situacijas ir galimybes. Savarankiškai kelia klausimus, problemas ir pateikia sprendimo būdus ir juos pagrindžiančius argumentus. • Renka ir kritiškai vertina kūrybai reikalingą informaciją. • Dalinasi žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi. Derina savo ir kitų asmenų lūkesčius.

	Generavimas	<ul style="list-style-type: none"> • Generuoja originalias idėjas ar problemų sprendimus, teikia alternatyvas. • Argumentuotai pasirenka sprendimus, numato būsimus veiksmus idėjoms įgyvendinti.
	Kūrimas	<ul style="list-style-type: none"> • Kuria savarankiškai, drąsiai išbando, lanksčiai naudoja įvairias veiklas, priemones. Žinias ir gebėjimus perkelia į naują kontekstą. • Kūrybinei veiklai renka asmeniškai ar socialiai prasmingas temas. • Kūrybos rezultatus pristato pasirinktu būdu. • Atsakingai kuria grupėje, laikosi kūrybinės etikos taisyklių, prisitaiko prie kitų asmenų interesų, prisiima atsakomybę už pasirinktą ar priskirtą vaidmenį.
	Vertinimas ir refleksija	<ul style="list-style-type: none"> • Apibūdina savo ir kitų sukurtus produktus, vertina juos pagal nurodytus ar pasirinktus kriterijus. • Argumentuotai paaiškina, kas ir kodėl pavyko / nepavyko jam pačiam ar jo grupei siekiant tikslo.
Pilietiškumo kompetencija	Pilietinis tapatumas ir pilietinė galia	<ul style="list-style-type: none"> • Įvardija ir apibūdina Lietuvos valstybės simbolius ir valstybines šventes. • Palygina, apibūdina įvairių pasirinktų valstybių simbolius ir šventes. • Nusako piliečio teises ir pareigas. Pateikia pilietiško ir nepilietiško elgesio pavyzdžių. • Savarankiškai arba kartu su draugais inicijuoja ir dalyvauja pilietinėse veiklose, jas aptaria, įvertina.
	Gyvenimas bendruomenėje, kuriant demokratišką visuomenę	<ul style="list-style-type: none"> • Paaiškina, kodėl būtina laikytis taisyklių, įstatymų. Pateikia atsakingo / neatsakingo elgesio pavyzdžių. • Įvardija aplinkoje veikiančias nevyriausybinės organizacijas, apibūdina jų veiklą. Dalyvauja savanoriškoje, labdaringoje veikloje, aptaria ir vertina savo vaidmenį. • Nusako, kaip supranta demokratiją klasėje, mokykloje, šeimoje, bendruomenėje, valstybėje. • Rodo pagarbą kitokiai nuomonei, paaiškina savo nuomonę, požiūrį, ieško kompromiso. Įvardija konfliktų sprendimo būdus, pateikia pavyzdžių, siekia juos taikyti. • Suvokia žiniasklaidos vaidmenį demokratijoje, skiria tikras ir netikras naujienas, pateikia pavyzdžių. Aptaria melagingų naujienų žalą.

	Pagarba žmogaus teisėms ir laisvėms	<ul style="list-style-type: none"> Įvardija Lietuvos ir tarptautines institucijas, ginančias žmogaus teises ir laisves. Atpažįsta, įvardija, žmogaus teisių pažeidimo atvejus, išsako savo nuomonę apie tai. Pateikia pavyzdžių, kaip galima apginti žmogaus teises. Gerbia kitokią nuomonę, požiūrį, gyvenimo ar veiklos būdą. Aptaria žmogaus teises ginančias akcijas. Jaučia solidarumą su šalia esančiais ir viso pasaulio piliečiais.
	Valstybės kūrimas ir valstybingumo stiprinimas tarptautinėje bendruomenėje	<ul style="list-style-type: none"> Suvokia pagrindinių valstybės institucijų paskirtį, jas įvardija. Įvardija pagrindines tarptautines organizacijas, kurių narė yra Lietuvos valstybė. Pateikia valstybių bendradarbiavimo pavyzdžių. Suvokia žmogiškųjų, kultūros ir gamtos išteklių svarbą. Aptaria žmonių elgesį juos tausojant. Pateikia pasaulio gamtinio ir kultūrinio paveldo pavyzdžių. Įvardija, apibūdina Lietuvos materialųjį ir nematerialųjį paveldą.
Kultūrinė kompetencija	Kultūrinis išprusimas	<ul style="list-style-type: none"> Apibūdina bendriausius Lietuvos kultūros reiškinius, papročius, istoriją, mokslą, menus, literatūrą ir pan. Susipažįsta ir apibūdina pasirinktų Europos ir pasaulio šalių kultūrinės tradicijas, paveldą. Apibūdina pasirinktus mokslo, meno, kultūros, sporto, visuomenės veikėjus, vertina jų veiklą, pasiekimus. Apibūdina pasirinktus kultūros objektus, įvardija norimas aplankyti vietas, pagrindžia savo pasirinkimą. Aptaria kultūrinių renginių reikšmę savo asmeniniame, mokyklos, bendruomenės, šalies gyvenime.
	Kultūrinė raiška	<ul style="list-style-type: none"> Įgyvendina savo meninius interesus ir talentus, pristato juos klasėje, mokykloje. Siūlo kultūrinės raiškos idėjas klasės, mokyklos projektams, renginiams, juose dalyvauja.
	Kultūrinis sąmoningumas	<ul style="list-style-type: none"> Tyrinėja ir apibūdina pasirinktų šalių kultūrų, tradicijų, papročių ir kt. skirtumus. Vertina šalies ir pasaulio daugiakalbiškumą ir daugiakultūriškumą. Siekia pažinti ir suprasti kitas kultūras, įvardija ir pagrindžia kultūrinio pažinimo interesus ir prioritetus.
Komunikavimo kompetencija	Pranešimo / Teksto kūrimas	<ul style="list-style-type: none"> Kalbėdamas ir rašydamas pasirenka ir vartoja kalbines ir nekalbines raiškos priemones ir formas.

		<ul style="list-style-type: none"> • Pritaiko raiškos priemones ir formas įvairioms situacijoms ir adresatams asmeninio gyvenimo, mokymo(si) ir viešosios veiklos srityse komunikuodamas gyvai ir virtualioje erdvėje. • Komunikuodamas žodžiu ir raštu atskleidžia savo asmenybę, suvokdamas savo išskirtinumus.
	Pranešimo / Teksto perteikimas ir komunikacinė sąveika	<ul style="list-style-type: none"> • Kalbėdamas ir rašydamas naudoja fizinius ir virtualius komunikavimo kanalus ir priemones (komunikuoja gyvai realioje erdvėje ir skaitmeninėje erdvėje). • Kalbėdamas ir rašydamas taiko komunikacines strategijas (planuoja, pasitaiso, patikslina, redaguoja ir pan.). • Komunikuodamas žodžiu ir raštu atsižvelgia į adresatą, komunikacinį tikslą. • Komunikuodamas žodžiu individualiai (prieš auditoriją), poroje ar grupėje taiko skirtingas interakcijos strategijas.
	Pranešimo / Teksto analizė ir interpretavimas	<ul style="list-style-type: none"> • Klausydamas ir skaitydamas atpažįsta, analizuoja ir vertina įvairias komunikavimo intencijas. • Klausydamas ir skaitydamas supranta asmenines nuostatas išreiškiančius pranešimus, skiria faktus ir nuomonę. • Klausydamas ir skaitydamas atpažįsta patyčias, įžeidžiamo turinio, nepakantumą ir smurtą skleidžiančius pranešimus. Kitiškai vertina pranešimus / tekstus.

1.5. Pasiekimų sritys

Mokinių pasiekimai aprašomi pagal kalbinės veiklos pobūdį ir kalbinius procesus, kurie vyksta vartojant kalbą.

Supratimas / Receptija vyksta, kai kalbos vartotojas apdoroja ir supranta sakininius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus; apima klausymo, skaitymo ir video peržiūros veiklas.

Raiška / Produkcavimas vyksta, kai kalbos vartotojas kuria sakininį ir rašytinį tekstą, reiškia mintis žodžiu ir raštu; apima kalbėjimo ir rašymo veiklas.

Sąveika / Interakcija vyksta, kai kalbos vartotojai komunikuoja žodžiu ar raštu, tiesiogiai ar virtualiai; apima klausymą ir kalbėjimą (sakininė sąveika), skaitymą ir rašymą (rašytinė sąveika).

Tarpininkavimas / Mediacija vyksta, kai kalbos vartotojas ne reiškia savo mintis, o perteikia įvairių tekstų, pasisakymų turinį kitiems asmenims, padėdamas jiems suprasti kitų mintis; apima įvairias klausymo, skaitymo, kalbėjimo ir rašymo veiklų kombinacijas viena arba dviem kalbomis, bendradarbiaujant su kitais asmenimis.

1.6. Integravimo galimybės

Užsienio kalbos ir kitų mokomųjų dalykų turinio ir veiklų derinimas yra vienas svarbiausių integracijos aspektų ir tai gali būti įgyvendinama įvairiomis formomis.

Užsienio kalbų pamokose, projektinėse veiklose yra integruojamos kitų dalykų žinios, mokymo (-si) metodai bei technologijos. Suvokiant užsienio kalbą kaip sistemą remiamasi gimtosios kalbos ir kitų užsienio kalbų žiniomis, o produkuojant tekstus raštu ir žodžiu veiklų ir mokymo (-si) metodų patirtimi. Užsienio kalbos gebėjimai ugdomi pasitelkiant dainavimą ar piešimą, vaidybinius elementus ir inscenizavimą. Informacinių technologijų dalyko gebėjimai ir technikos pasitelkiami ne tik atsirenkant tinkamą virtualią informaciją ir vertinant jos patikimumą, bet ir kuriant audiovizualinius tekstus (pvz.: pateiktis, filmukus, elektronines knygas), juos formatuojant ir redaguojant.

Užsienio kalbos pamokose, projektinėse veiklose yra integruojamos tarpdalykinės temos, kitų mokomųjų dalykų turinys ar veiklos.

Užsienio kalbos ir kitų mokomųjų dalykų turinio integracija savaiminė, nes ja remiasi visų kalbinės veiklos rūšių ugdymas(-is). Teminiu pagrindu paremta integracija programoje įgyvendinama integruojamose tarpdalykinėse temose (*interaktyvi nuoroda į temų sąrašą*), užkoduotą turinį ir problematiką siejant su užsienio kalbos dalyko gebėjimų ugdymu skirtinguose centruose. Programoje pateikiamame priede (*žr. interaktyvi nuoroda į 7 lentelę*) atskleidžiamos ne tik tarpdalykinių temų jungtys su užsienio kalbos dalyku ir kitais mokomaisiais dalykais.

Užsienio kalbos dalyko ir kitų mokomųjų dalykų integracija galima ir taikant integruotą dalyko ir užsienio kalbos mokymosi formą (IDUKM). Užsienio kalbų turinys labiausiai siejasi su *lietuvių kalba ir literatūra, istorija, geografija, biologija, informatika, etika, religija, fiziniu ugdymu, technologijomis ir menų dalykais*, mažiau su matematika, fizika ar chemija.

Natūrali turinio integracija leidžia sėkmingai inicijuoti ir įgyvendinti įvairias integruoto dalyko ir užsienio kalbos mokymo(-si) (IDUKM) formas: vienos ar kelių temų, įvairios trukmės IDUKM tarpdalykinius modulius ar projektines veiklas. IDUKM forma leidžia lanksčiai planuoti ir įgyvendinti integruotas veiklas: vieno ar skirtingų dalykų mokytojai pasirenka integruotos pamokos temą, mokymo(-si) metodus ir įvairias ugdymo(-si) aplinkas, užtikrinančias integruojamųjų dalykų dermę. Integruotas dalyko ir užsienio kalbos mokymas(-is) sudaro sąlygas mokiniams siekti aukštesnių kalbinių gebėjimų, didina mokymosi motyvaciją ir bei užtikrina mokymo(-si) įvairovę. Tarpdalykinių IDUKM modulių pavyzdžiai pateikiami priede (*metodinėje medžiagoje*).

2. Pasiekimų raida

2.1. Supratimas/Recepcija

KONCENTRAI PASIEKIMAI	5–6 kl. Prieš-A1/A1.1	7–8 kl. A1/A2.1	9–10 kl. A2+
1. SUPRATIMAS / RECEPCIJA			
1.1. Sakytinio teksto supratimas (klausymas)			
1.1.1. Instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas	Supranta trumpus tiesoginius nurodymus, pvz. „Sėskitės“, „Rašykite“, kurie paremiami vizualia informacija, gestais, ir kai prireikus pakartojama.	Supranta paprastas instrukcijas ir nurodymus, kai kalbama lėtai ir aiškiai tariama. Supranta paprastus paaiškinimus, pvz., kur kas yra, kai objektas ar daiktas yra artimiausioje aplinkoje. Supranta paprastus skelbimus, pvz., stotyje, parduotuvėje, kai kalbama lėtai ir aiškiai tariama.	Supranta instrukcijas. Supranta skelbimus/pranešimus viešose vietose (e.g. oro uoste, autobuse) esmę, kai tariama aiškiai, o foninis triukšmas minimalus.
1.1.2. Pokalbio, diskusijos (dialogo, polilogo) supratimas	Supranta žodžius ir trumpus sakinius klausydamasis pokalbio žinomose situacijose (pvz., parduotuvėje), kai kalbama lėtai ir aiškiai tariama.	Supranta kai kuriuos žodžius ir pasakymus, kai žmonės kalbasi apie save, šeimą, mokyklą, pomėgius ar aplinką, jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama. Supranta kai kuriuos žodžius ir pasakymus kasdienėmis temomis, pvz.: kai žmonės kalbasi apie save, įvardija šeimos narius, savo ir šeimos narių pomėgius, mėgstamus dalykus mokykloje ir kt. jei kalbama lėtai ir aiškiai tariama.	Supranta pokalbių ir diskusijų kasdienėmis temomis pagrindines mintis, kai kalbama lėtai ir aiškiai tariama, pvz.: profesijų pasirinkimas, atostogų įspūdžiai, santykiai mokykloje ir kt. Supranta, ar pašnekovas sutinka ar nesutinka su išsakyta nuomone, pvz.: mainų šalies, kelionės maršruto, gyvenamosios vietos privalumai ir trūkumai.
1.1.3. Pranešimo (prezentacijos), pasisakymo, paskaitos	-	Supranta paprastą informaciją žinomose situacijose, jei kalbama lėtai, aiškiai tariama ir daromos ilgos pauzės.	Supranta trumpą pranešimą (prezentaciją), pasisakymą žinoma tema, kai pranešimas paremtas vaizdine medžiaga ir paaiškinimais,

UŽSIENIO KALBŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMA. ANTROJI UŽSIENIO KALBA. PROJEKTAS_2020-10-15

(monologo) supratimas			pateikiamas tiesmuka kalba ir yra gerai struktūruotas, o kalbama pakankamai lėtai ir aiškiai tariama.
1.1.4. Pasakojimo (naratyvo) supratimas	Supranta labai trumpo pasakojimo, susidedančio iš žinomų frazių, pagrindinę informaciją.	Supranta trumpo pasakojimo žinomomis temomis pagrindinę informaciją ir kai kurias detales, jei kalbama lėtai ir tariama aiškiai.	Supranta adaptuotų grožinių ir/ ar pažintinių audio knygų žinomomis temomis siužetą ir pagrindines mintis.
1.2. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas)			
1.2.1. Instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas	Supranta labai trumpus, paprastus skelbimus, naudojamus žinomuose kasdiniuose kontekstuose, pvz., „Stovėti negalima“, „Prekės nėra“, ypač jie paremiami iliustracijomis.	Supranta ir seka paprastus nurodymus (pvz., kaip nuvykti iš taško A į tašką B).	Supranta paprastas trumpas iliustruotas instrukcijas dėl daiktų naudojimo, procesų atlikimo, saugos.
1.2.2. Asmeninės korespondencijos (laiškų, atvirukų, žinučių, kvietimų) supratimas	Supranta informaciją apie įvykį, laiką ir vietą elektroniniame laiške, žinutėje ar atviruke. Supranta informaciją apie laiką ir vietą labai paprastose žinutėse, pavyzdžiui, „Grįšiu 18 valandą“ arba „Susitikime bibliotekoje“, jei nėra santrumpų.	Supranta paprastus trumpus pranešimus žinutėse ir atvirukuose. Supranta trumpas paprastas žinutes, siunčiamas per socialinę mediją ar el. paštu (pvz., siūlymą, ką daryti, kada ir kur susitikti).	Supranta asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama tiesmuka informacija, detalai apibūdinami įvykiai, veikla / patirtis, reiškiamos emocijos.
1.2.3. Specifinės (aktualios / reikiamos / tikslinės informacijos paieška ir atranka	Supranta paprastą kasdienę informaciją, pvz., „Automobilių stovėjimo aikštelė“, „Stotis“, „Kavinė“. Randa informaciją apie vietas, laiką ir kainas plakatuose, skrajutėse ir skelbimuose.	Atpažįsta žinomus žodžius ir labai paprastas frazes paprastuose pranešimuose įprastose kasdienėse situacijose. Geba suprasti informaciją stenduose, informaciniuose lapeliuose (pvz., prekybos centruose, viešbučiuose) ir kitas nuorodas (pvz., kur yra liftas, eskalatorius). Randa reikiamą paprastą informaciją renginių programose, lankstinukuose ir brošiūrose (pvz., kas siūloma, renginio data ir vieta, išvykimo laikas ir kt.)	Randa reikiamą / tikslinę informaciją neilguose tekstuose (reklamose, etiketėse, brošiūrose). Supranta paprastą informaciją viešųjų erdvių skelbimuose ir nuorodose.

UŽSIENIO KALBŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMA. ANTROJI UŽSIENIO KALBA. PROJEKTAS_2020-10-15

1.2.4. Detalus informacinių tekstų supratimas (faktų, aprašymo, aiškinimo, samprotavimo)	Supranta trumpą iliustruotą informacinį tekstą, kurio leksika žinoma, pvz., greito maisto restorano meniu arba iliustruotą istoriją.	Suvokia paprasto iliustruoto informacinio teksto ir trumpo paprasto aprašymo turinį. Supranta trumpus paprastus iliustruotus tekstus dominančiomis temomis, pvz., sporto naujienos, muzika, kelionės.	Supranta tiesmukus tekstus / straipsnius, kuriuose pateikiami faktai kasdienio gyvenimo ir dominančiomis temomis, apibūdinantys žmones, socialinio ir kultūrinio gyvenimo įvykius. Supranta paprastų, iliustruotų straipsnių pavadinimus, pagrindinę mintį ir informaciją.
1.2.5. Grožinio ir publicistinio teksto supratimas (aprašymo ir pasakojimo) (description and narration)	Supranta labai trumpus iliustruotus pasakojimus apie kasdienę veiklą, kuriuose vartojami žinomi žodžiai ir posakiai.	Supranta trumpus iliustruotus pasakojimus, jei iliustracijos padeda atspėti didžiąją dalį turinio.	Supranta nesudėtinga kalba parašytą vietų, įvykių, emocijų aprašymą (pvz kelionės dienoraštį), trumpų istorijų, komiksų siužetą.
1.3. Audiovizualinio teksto supratimas			
1.3.1. Vaizdo įrašų supratimas	Supranta trumpus vaizdo įrašus apie artimiausią aplinką, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai.	Supranta trumpus vaizdo įrašus žinomomis temomis, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai.	Supranta informacinių ir mokomųjų video siužetų kasdieninio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo temomis, pagrindinę mintį, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai.
1.3.2. Televizijos laidų (reklamų, naujienų, interviu, pokalbių šou) supratimas	Atpažįsta žinomus žodžius ir frazes reklamose; supranta nesudėtingų reklamų dominančiomis temomis esmę, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai.	Supranta žinomus žodžius ir frazes, atpažįsta temas pagrindinėse naujienų santraukose ir reklamose, remdamasis turimomis žiniomis, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai.	Supranta TV laidų (naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou) dominančiomis temomis pagrindines mintis, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai.
1.3.3. Filmų (animacinių, dokumentinių, meninių) supratimas	Supranta paprastų animacinių filmų siužetą, kuriuose dauguma vartojamų žodžių yra žinomi ir filme kartojami.	Supranta animacinių ir vaidybinių filmų vaikams siužetą žinomomis ir/ar dominančiomis temomis, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai.	Supranta filmus, kuriuose didžiąją dalį siužeto sudaro vaizdai.
1.4. Supratimo/recepcijos strategijų taikymas			

UŽSIENIO KALBŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMA. ANTROJI UŽSIENIO KALBA. PROJEKTAS_2020-10-15

1.4.1. Žodžių, frazių, sakinių reikšmės spėjimas (deduction) (pagal kontekstą ar žodžių darybos principus)	Nuspėja nežinomo žodžio reikšmę remiantis kontekstu ir vaizdine medžiaga. Nuspėja panašių su gimtąja kalba ir tarptautinių žodžių reikšmę.	Nuspėja žodžio, frazės reikšmę remiantis kontekstu ir vaizdine medžiaga (ilustracijomis, piešiniais, diagramomis).	Nuspėja nežinomo žodžio, frazės reikšmę iš konteksto arba pagal žodžių darybos principus.
1.4.2. Pastraipos (teksto dalies) turinio nuspėjimas visuma (prediction, inference)	Skaitydami nuspėja pastraipos pagrindinį turinį, ypač remdamiesi vaizdine medžiaga.	Klausydamiesi ir skaitydami nuspėja nežinomus žodžius ir frazes, supranta teksto pagrindinę informaciją remdamiesi teksto visuma vaizdine medžiaga.	Klausydamiesi ir skaitydami nuspėja būsimos teksto dalies turinį. Skaitydami suvokia teksto dalies turinį remdamiesi teksto visuma.
1.4.3. Argumentavimo, minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis	Supranta pagrindinę informaciją.	Supranta pagrindinę informaciją.	Supranta autoriaus argumentavimą, minties eigą remdamiesi teksto siejimo priemonėmis / diskurso žymikliais.
1.4.4. Teksto tipo atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą	Nuspėja teksto tipą (atviruką, laišką, žinutę, pasakojimą) pagal antraštę ir grafinį vaizdą.	Skiria teksto tipą (atviruką, laišką, žinutę, pasakojimą) pagal antraštę ir grafinį vaizdą.	Nuspėja teksto rūšis (pvz.: straipsnis, virtualūs pokalbių forumai etc.) ir turinį pagal antraštę, paantraštes, grafinį vaizdą.

2.2.Raiška/Produkovimas

KONCENTRAI PASIEKIMAI	5–6 kl. Prieš- A1/A1.1	7–8 kl. A1.2/A2.1	9–10 kl. A2/A2+
2. RAIŠKA/PRODUKAVIMAS			
2.1. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas)			
2.1.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas	Apibūdina save (pvz., vardas, amžius, šeima), vartodami žinomus žodžius ir struktūras, jei yra galimybė pasirengti iš anksto	Apibūdina save, pvz., kur gyvena, ką veikia, kur buvo, vartodami paprastus sakinius. Pasako, kas ką veikia.	Apibūdina nesudėtingais sakiniais žmones, gyvenamąją ir mokymosi aplinką, kasdienes veiklas. Jungia paprastas frazes ir sakinius į rišlią minčių grandinę (į rišlių tekstą).
2.1.2. Pasakojimas (naratyvas), siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas	-	Papasakoja, ką veikia visą dieną, ką veikia laisvalaikiu, ką veikė per atostogas.	Pasakoja paprastą istoriją kasdienėmis temomis, pvz.: draugai, vietovės, mokymosi ir laisvalaikio patirtys, asmeniniai išgyvenimai. Trumpai apibūdina kasdienes veiklas, įpročius, renginius, buvusių asmeninę patirtį, pomėgius ir ateities planus (savaitgalis, atostogos). Trumpais sakiniais išreiškia palyginimą ir savęs ir kitų vertinimą (pvz., gebėjimai sporte).
2.1.3. Faktinės informacijos pateikimas	Įvardija ir trumpai apibūdina kasdienes daiktus, vartodami žinomus žodžius ir struktūras, pvz., „Didelis stalas“, „Žalias sąsiuvinis“.	Apibūdina objektą/daiktą ar paveikslėlį, vartodami žinomus žodžius ir frazes, jei/ar yra iš anksto parengę.	Nurodo paprastais sakiniais kryptį ir vietą, nuosekliai nurodo instrukcijas, kaip patekti iš taško A į B, vartoja jungtukus pirmiausia, tada, po to ir kt.
2.1.4. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas	Pateikia vertinimą vartodami žinomus žodžius, pvz., „Gerai“, „Blogai“, „Patinka“.	Pasako nuomonę keletu paprastų sakinių apie poelgį, daiktą ar įvykį, jei yra galimybė pasirengti iš anksto.	Įvardija trumpais sakiniais savo pomėgius, lygina ir pagrindžia savo pasirinkimus, pasako savo nuomonę.
2.2. Rašytinio teksto produkavimas (rašymas)			
2.2.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas	Parašo apie save (pvz., vardas, amžius, šeima), kas yra klasėje/kambaryje, vartodami	Parašo keletu sakinių apie save ir kitus žmones, pvz., kur jie gyvena ir ką veikia, kur mokosi ar dirba.	Aprašo rišliais trumpais sakiniais savo aplinką ir patirtis, pvz.: draugai, mokymosi ir laisvalaikio veiklos,

UŽSIENIO KALBŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMA. ANTROJI UŽSIENIO KALBA. PROJEKTAS_2020-10-15

	žinomus žodžius ir struktūras, jei yra galimybė pasirengti iš anksto.		dabarties ir praeities įvykiai, asmeniniai išgyvenimai.
2.2.2. Pasakojimas (naratyvas), įvykio apibūdinimas	Parašo, ką veikia.	Parašo, ką veikia visą dieną, ką veikia laisvalaikiu, ką veikė per atostogas.	Rašo trumpą istoriją, pvz.: atostogų patirtys arba netolimos ateities planai. Naudodamiesi žodynu ir pagalbomis (pvz.: veiksmožodžių lentelės, knyga), gali parašyti pasakojimo įvadą ir/ ar tęsinį.
2.2.3. Faktinės informacijos pateikimas	Pateikia raštu asmeninę informaciją pvz., vardą, adresą, esant poreikiui pasinaudodami žodynu.	Pateikia raštu informaciją apie asmeniškai svarbius dalykus, pvz., kas patinka ar nepatinka, šeimos nariai, šeimos narių profesijos, augintiniai, vartodami žinomus žodžius.	
2.2.4. Nuomonės, vertinimo, pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas	-	Parašo nuomonę keletu paprastų sakinių apie poelgį, daiktą ar įvykį, jei yra galimybė pasirengti iš anksto ir/arba naudotis žodynu.	Rašo tekstus apie artimą aplinką ir pomėgius, vartodami jungtukus <i>ir, kadangi, tuomet</i> . Naudodami kasdieninio žodyno sąvokas ir posakius išsako savo nuomonę apie asmeninius pomėgius ir gyvenimo patirtis.
2.3. Audiovizualinio teksto kūrimas			
2.3.1. Pateikčių kūrimas	Sukuria ne mažiau 5 skaidrių pateiktis apie savo aplinką su 1 – 2 žodžių/sakinių užrašais ekrane.	Sukuria ne mažiau 8 skaidrių pateiktis apie savo aplinką su užrašais ekrane, ir/ar įterptais vaizdo įrašais.	Kuria pateiktis apie dominančius dalykus, įgarsina tekstą, pateikia užrašus ekrane.
2.3.2. Filmukų / reportažų / vaizdo ir garso įrašų kūrimas	Sukuria trumpą vaizdo ir garso įrašą apie savo aplinką, pažįstamus žmones.	Sukuria trumpą filmuką /reportažą / vaizdo ir garso įrašą apie save, kitus asmenis ir žinomus, patirtus dalykus (pvz., mokyklą, miestą, keliones).	Sukuria trumpą filmuką / reportažą / vaizdo ir garso įrašą/ blogą apie save, kitus asmenis ir žinomus, patirtus dalykus (pvz., mokyklą, miestą, keliones).
2.4. Raiškos / Produkovimo strategijų taikymas			

UŽSIENIO KALBŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMA. ANTROJI UŽSIENIO KALBA. PROJEKTAS_2020-10-15

2.4.1. Sakytinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas	Kreipiasi pagalbos panaudodami gestus, pvz., nežinodami, kaip įvardyti daiktą.	Esant poreikiui, pvz., kai nežino žodžio, panaudoja gestus minčiai išreikšti ar informacijai pateikti.	Kurdami sakinį tekstą remiasi savo turimomis žiniomis, o jo trūkumą kompensuoja gestais ir/ar ženklais.
2.4.2. Rašytinio teksto planavimas, redagavimas	Planuoti rašymą remiantis pavyzdžiu ir/arba žodynu.	Planuoti rašymą remiantis pavyzdžiu, naudojantis žodynais, užsirašyti reikiamus žodžius ir posakius. Koreguoti tekstą remiantis pavyzdžiu.	Planuoti rašymą remiantis pavyzdžiu, naudojantis žodynais sudaryti planą, užsirašyti reikiamus posakius ir jungiamuosius žodžius. Koreguoti ir taisyti tekstą remiantis užsienio kalbos rašytinio teksto kūrimo tradicijomis ir kuriamo teksto žanro reikalavimais.

2.3. Sąveika/Interakcija

KONCENTRAI PASIEKIMAI	5-6 kl. Prieš-A1/A1.1	7-8 kl. A1/A2.1	9-10 kl. A2/A2+
3. SAŲEIKA / INTERAKCIJA			
3.1. Sakytinė interakcija			
3.1.1. Pokalbio palaikymas, apsikeitimas informacija (klausimai, atsakymai, mandagumo frazės)	Supranta tiesiogiai užduodamus paprastus klausimus ir paprastą asmeninę informaciją, pvz., apie vardą, amžių, gyvenamąją vietą ar pan., jei klausama lėtai ir tariama aiškiai ir esant poreikiui pakartojama. Supranta žinomus žodžius ir pagrindinę informaciją, pvz., kai kalbama apie skaičius, kainas, datas ir savaitės dienas, jei kalbama lėtai ir esant poreikiui pakartojama.	Supranta asmeniškai teikiamus klausimus ir pasakymus žinomose situacijose. Supranta klausimus ir nurodymus, jei jie pateikiami kalbant lėtai ir tariant aiškiai. Dalyvauja paprastame pokalbyje įprastose situacijose žinomomis temomis, pvz. gimtoji šalis, šeima, mokykla.	Pakankamai lengvai bendrauja trumpuose struktūruotuose pokalbiuose, esant poreikiui pasinaudoja pagalba. Neįdėdami daug pastangų keičiasi informacija, geba klausti ir atsakyti, kalbėdami kasdienėmis temomis, tačiau sudėtingiau palaikyti savarankišką pokalbį.

	<p>Supranta ir gali panaudoti kai kuriuos žodžius intencijai reikšti, pvz., „Taip“, „Ne“, „Atsiprašau“, „Prašau“, „Ačiū“, Ačiū, ne“ „Atsiprašau,ne“.</p> <p>Gali pasisveikinti, atsakyti į pasisveikinimą, prisistatyti, paklausti ir atsakyti, kaip gyvena.</p>		
3.1.2. Dalyvavimas neformalioje diskusijoje (apsikeitimas informacija, nuomonėmis)	-	<p>Supranta ir pasako, ką mėgsta/ko nemėgsta pvz., maistas, oras, veikla, vartodami paprastas žinomas struktūras, jei pašnekovas kalba lėtai ir taria aiškiai.</p>	<p>Supranta diskusijos temą, kai kalbama aiškiai ir lėtai. Nesudėtingais sakiniais keičiasi nuomonėmis, lygina daiktus ir reiškinius, apibūdina žmones, pasakoja apie savo veiklas.</p> <p>Teikia pasiūlymus ir juos priima, sutinka su kitų nuomone arba jai prieštarauja. Gali diskutuoti paprastais klausimais, kai kalbama lėtai ir taria aiškiai. Geba susitarti dėl veiklų ir susitikimo datos. Vartodamas ribotus išteklius reiškia savo nuomonę.</p>
3.1.3. Bendradarbiavimas siekiant tikslo (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas)	<p>Supranta paprastus nurodymus klasėje ir jų laikosi.</p>	<p>Supranta trumpus nurodymus (pvz., laikas, vieta, skaičius), sakomus lėtai ir tariamus aiškiai, ir jų laikosi.</p> <p>Paprašo ką nors paduoti.</p>	<p>Pakankamai lengvai bendrauja atlikdami nesudėtingas užduotis, teikdami instrukcijas ir pasiūlymus, prašo pagalbos, kai nesupranta ir padeda sunkumų turinčiam pašnekovui. Palaiko pokalbį vartodami paprastas frazes, teikdami informaciją ir pasiūlymus.</p>
3.1.4. Prekių ir paslaugų įsigijimas	<p>Užsisako prekes arba patiekalą, kurie apibūdinami žinomais žodžiais ir/ar frazėmis, esant poreikiui naudoja gestus.</p>	<p>Paprašo kitų paduoti daiktą ar patys prašomi tą padaro.</p> <p>Paprašo prekės arba patiekalo vartodami žinomas struktūras.</p> <p>Supranta ir gali išreikšti skaičius, kiekį, kainą ir laiką ir pan.</p>	<p>Bendrauja kasdienio gyvenimo temomis, pvz.: kelionės, prekių ir paslaugų įsigijimas, apgyvendinimas, orientavimasis viešose erdvėse.</p> <p>Prašo ir gauna reikiamą ne specifinę informaciją, pvz.: kelionių biure,</p>

			<p>viešajame transporte, įsigydami prekes ir bilietus, klausia ir nurodo kelio kryptis.</p> <p>Suteikia ir gauna informaciją apie kainas, kiekį, skaičių.</p> <p>Pasako savo nuomonę apie suteiktą paslaugą, pvz.: „mano maistas šaltas“, „mano kambaryje bevielio ryšio nėra“.</p> <p>Įvardija problemas, pvz.: sveikatos.</p> <p>Esant poreikiui pasitelkia kūno kalbą.</p>
3.1.5. Dalyvavimas pusiau oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu)	<p>Pasako savo vardą ir pavardę.</p> <p>Pasako ir supranta paprastus skaičius.</p> <p>Paklausia ir pasako dieną, dienos laiką ir datą.</p> <p>Paprašo pasakyti ir pasako kitų gimimo datą.</p> <p>Paprašo duoti telefono numerį.</p> <p>Paklausia ir pasako apie kitų amžių.</p> <p>Užduoda paprastus klausimus teiraudamiesi informacijos, pvz., „Kas tai?“ ir supranta atsakymus, pateiktus į šiuos klausimus vienu ar dviem žodžiais.</p>	<p>Supranta klausimus ir nurodymus, sakomus lėtai, ir laikosi trumpų, paprastų nurodymų.</p> <p>Užduoda paprastus klausimus ir atsako į panašius klausimus apie save, turimus daiktus, apie pažįstamus žmones, kur jie gyvena.</p> <p>Nurodo laiką vartodami tokias struktūras kaip „kitą savaitę“, „praėjusį penktadienį“, „lapkritį“, „trečią valandą“.</p> <p>Vartodami žinomas struktūras, įvardija skaičius, kiekį ir kainą, drabužių ar kitų žinomų daiktų spalvą.</p> <p>Dalyvauja interviu atsakydami į paprastus tiesioginius klausimus, kurie pateikiami kalbant lėtai ir tariant aiškiai ir nevarojant idiomų.</p> <p>Pasako apie savo savijautą ir atsako į panašius klausimus, pvz., „Ar skauda?“, jei reikia, panaudodami gestus.</p>	<p>Supranta diskusijos esmę, kai kalbama lėtai ir tariama aiškiai. Keičiasi esmine informacija ir sprendžia iškilusias problemas, esant poreikiui prašo paaiškinti ir pakartoti. Pasako savo nuomonę pusiau oficialioje diskusijoje, tačiau gali prašyti pakartoti esminę informaciją.</p>
3.2. Rašytinė interakcija			

UŽSIENIO KALBŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMA. ANTROJI UŽSIENIO KALBA. PROJEKTAS_2020-10-15

<p>3.2.1. Susirašinėjimas (asmeninis pusiau oficialus laiškas, elektroninis laiškas, žinutė, atvirukas)</p>	<p>Parašo trumpas frazes ir sakinius, kuriuose pateikiama pagrindinė asmeninė informacija.</p>	<p>Parašo žinutes ir elektrinius laiškus, susidedančius iš keleto trumpų sakinių, pvz., apie pomėgius ir mėgstamus / nemėgstamus dalykus. Parašo trumpą tekstą ant atviruko draugui žinoma tema. Parašo trumpą, labai paprastą žinutę draugams, kad suteiktų jiems informacijos arba paprašytų jų pagalbos.</p>	<p>Keičiasi informacija teksto žinutėmis, elektriniu paštu, atsako į kito asmens klausimus (pvz.: apie naują daiktą ar veiklą), atsako į pakvietimą, patvirtina dalyvavimą renginyje. Rašo labai paprastus asmeninius laiškus (pvz. apie save), padėkas, atsiprašymus ir atvirukas.</p>
<p>3.2.2. Transakcinis rašymas: informacijos suteikimas raštu (žinutė, anketa/forma).</p>	<p>Užpildo paprastas registracijos formas nurodydami pagrindinius asmeninius duomenis: vardą, pavardę, adresą, tautybę ir kt.</p>	<p>Parašo skaičius ir datas, savo vardą, tautybę, adresą, amžių, gimimo datą ir pan. pildydami anketas arba formas, pvz., knygos užsakymo formą. Parašo paprastą žinutę, kurioje pateikiama informacija, pvz., kur išvyko, koku laiku sugrįš.</p>	<p>Rašo trumpas žinutes, susijusias su kasdieniniais poreikiais. Pateikia asmeninę informaciją, pildydami anketas arba formas (pvz.: vasaros stovyklos informacija).</p>
<p>3.3. Sakytinė ir rašytinė interakcija virtualioje erdvėje</p>			
<p>3.3.1. Dalyvavimas pokalbyje / diskusijoje virtualioje erdvėje. Apsikeitimas replikomis realiu laiku. Asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas. Komentarų rašymas.</p>	<p>Parašo paprastus sveikinimus internetu, naudodamiesi žinomomis frazėmis ir paremdami virtualiais jautukais. Paskelbia virtualioje erdvėje trumpą informaciją apie save (pvz., tautybę, mokyklą), jei turi galimybę pasinaudoti menu.</p>	<p>Parašo asmeninius įrašus virtualioje erdvėje trumpais sakiniais, pvz., apie pomėgius, pasinaudodami vertimo įrankiu. Pateikia trumpas teigiamas ir neigiamas reakcijas į įrašus virtualioje erdvėje vartodami paprastas struktūras.</p>	<p>Pristato save, klausia ir atsako, palaiko nesudėtingą pokalbį kasdieninėmis temomis virtualioje erdvėje, jeigu yra pakankamai laiko suformuluoti atsakymą. Trumpai apibūdina kasdienes dalykus, socialines veiklas ir jausmus. Trumpai teigiamai arba neigiamai pakomentuoja kitų žmonių virtualius įrašus, užmezga virtualių pokalbį (pvz. virtualus sveikinimas). Esant poreikiui naudojasi vertimo įrankiais ir kt. pagalba.</p>
<p>3.3.2. Tikslinė sąveika transakcinėje ir projektinėje veikloje. Apsikeitimas informacija, patikslinimas.</p>	<p>-</p>	<p>Užpildo paprastą internetinę paraišką, pateikdami pagrindinę asmeninę informaciją, pvz., vardą, el. pašta, adresą, telefono numerį.</p>	<p>Naudodami formuluotes, būdingas virtualiai erdvei, vykdo virtualias operacijas (pvz. pasiūlymai, datos, užsakymai). Bendrauja su virtualiu</p>

			partneriu atlikdami bendras užduotis. Pildo internetinius klausimynus ir anketas, pateikia asmeninę informaciją, atlieka kitas operacijas.
3.4. Sąveikos / Interakcijos strategijų taikymas			
3.4.1. Pokalbio iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas / užbaigimas. Kalbėtojo vaidmens perėmimas.	-	Paprašo dėmesio.	Naudoja paprastus ir trumpus metodus pradėdami, palaikydami ir baigdami pokalbį. Inicijuoja, palaiko ir baigia tiesioginį pokalbį. Prašo dėmesio.
3.4.2. Pasitiklinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti.	Žodžių, frazių, gestų pagalba geba parodyti, kad nesupranta ir pasako, ko nesupranta.	Paprašo pakartoti, paaiškinti, kai nesupranta. Parodo, kad neseka pokalbio. Paprašo ištarti žodį paraidžiui.	Kai nesupranta, prašo pakartoti raktinius žodžius, frazes. Pasako, kai pokalbio nesupranta ar negali sekti, o nesuprantamą žodį ištarti paraidžiui.
3.4.3. Naudojimas pagalbos ištekliais	Naudojasi žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan.	Naudojasi žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan.	Naudojasi žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan.

2.4.Tarpininkavimas/Mediacija

Koncentrai Pasiekimai	5–6 kl. Prieš-A1/A1.1	7–8 kl. A1/A2.1	9–10 kl. A2/A2+
4. TARPININKAVIMAS / MEDIACIJA			
4.1. Teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija			
4.1.1. Specifinės / tikslinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu	Parodo ženklais ar perteikia žodžiu trumpus nurodymus, susijusius su vieta ir laiku. Parodo ženklais ar pasako žodžiu nesudėtingą informaciją (pav., skaičius), kuri pateikta žinomomis struktūromis bei paremta iliustracijomis.	Parodo ženklais ar perteikia žodžiu paprastą informaciją apie laiką ir vietas, kai ji pateikta trumpais ir paprastais sakiniais. Parašo vardus, skaičius ir kitą paprastą informaciją, kai tariama lėtai ir aiškiai.	Parodo ženklais ar perteikia žodžiu esminę mintį teksto, susijusio su kasdienėmis veiklomis. Supaprastina mintis bei randa žodžius ar ženklus joms išreikšti. Perteikia informaciją, susijusią su žinomomis temomis, kuri yra pateikta trumpuose nesudėtinguose tekstuose, etiketėse ar užrašuose.

			Persako mintį, kuri yra nesudėtingose žinutėse, instrukcijose ar skelbimuose. Parašo detalią informaciją ar išvardija esmines mintis, kai jos yra susijusios su žinomomis temomis ir pateikiamos nesudėtinga kalba trumpuose tekstuose, žinutėse ar skelbimuose.
4.1.2. Diagramų duomenų ir kt. vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu	-	Žodžiu apibūdina labai paprastą paveikslėlį, nuotrauką (pvz., asmenis, daiktus, vietas, veiksmus).	Analizuoja ir žodžiu perteikia paprastą ir su žinomomis temomis susijusią vaizdinę informaciją (pav., orų žemėlapi ar nesudėtingą diagramą). Tai daro su pauzėmis, dažnai reformuluodami mintis.
4.1.3. Teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu	-	Parodo ženklais ar perteikia žodžiu paprastą lengvai nuspėjamą informaciją, pateiktą nesudėtinguose plakatuose, iškabose. Paaiškina kitiems paprastų ir su kasdiene veikla susijusių frazių reikšmes, pasinaudodami žodynu.	Parodo ženklais ar apibūdina žodžiu esmines mintis, pateikiamas nesudėtingose TV ar radijo naujienose, tariamas aiškiai ir susijusias su kasdienėmis veiklomis. Paprastais sakiniais perteikia informaciją trumpų, nesudėtingų, aiškiai struktūruotų bei paremtų iliustracijomis ar schemomis tekstų. Kalbėdami gali naudotis gestais, piešiniais ar kitų kalbų žodžiais ar ženklais. Raštu perteikia trumpų, nesudėtingų bei su žinomomis temomis susijusių tekstų informaciją. Parašo raktinius žodžius, frazes ar trumpus sakinius.
4.1.4. Pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas	-	-	Užrašo informaciją pristatymų (pvz, klasės draugų parengtų prezentacijų), kurių temos yra žinomos, jei tam užtenka laiko arba jo yra suteikiama papildomai.
4.2. Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija			
4.2.1. Bendradarbiavimas grupėje			

4.2.1.1. Bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje kuriant idėjas ir bendrą supratimą	-	-	Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, susidedančioje iš skirtingų asmenų etninės kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio, amžiaus ir pan. atžvilgiu, atlikdami paprastas komandines užduotis (pvz., stovykloje, projekto metu). Rodo pagarbą, išklauso kitų nuomonių, išsako savo požiūrį. Esant nesutarimams ieško kompromiso, vartoja mandagią kalbą.
4.2.1.2. Vadovavimas grupės darbui	-	Mokytojo padedamas vadovauja nedidelei (3-4) mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, koordinuoja ir apibendrina grupės darbą.	Mokytojo padedamas vadovauja nedidelei (3-4) mokinių grupei atliekant komandinę užduotį, koordinuoja ir apibendrina grupės darbą.

3. Mokymosi turinys

3.1. Kalbos vartojimo tikslai ir kontekstai

3.1.1. Kalbos vartojimo sritys, temos, potemės, konkrečiosios sąvokos

Kalbos vartojimo tikslai ir kontekstai	5-6 kl. Pre-A1/A1.1	7-8 kl. A1/ A2.1	9-10 kl. A2.2/A2+
1.Kalbos vartojimo sritys			
Asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešosios erdvės, profesinė	Vartoja kalbą asmeninio gyvenimo ir mokymosi srityse	Vartoja kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi ir viešosios erdvės srityse	Vartoja kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešosios erdvės ir iš dalies profesinėje srityse
2.Temos, potemės, konkrečiosios sąvokos			
Apie save	<i>Apie save</i> (vardas, pavardė, amžius, pilietybė, tautybė, gyvenamoji vieta ir kt.).	<i>Apie save</i> (šeima, šeimos šventės, draugai, mokymasis, laisvalaikis, išvaizda, charakteris ir apranga ir kt.).	<i>Apie save</i> (pomėgiai, mėgstami ir nemėgstami dalykai, mokymasis ir socialinė veikla, išvaizda ir charakterio savybės ir kt.).

UŽSIENIO KALBŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMA. ANTROJI UŽSIENIO KALBA. PROJEKTAS_2020-10-15

Tarpasmeniniai santykiai, šeima	<i>Tarpasmeniniai santykiai, šeima</i> (šeimoms sudėtis, šeimos narių profesijos, hobiai ir kt.).	<i>Tarpasmeniniai santykiai, šeima</i> (šeimos narių veiklos, laisvalaikis, namų ruoša, šeimos šventės ir kt.).	<i>Tarpasmeniniai santykiai, šeima</i> (šeimos narių vaidmenys ir santykiai šeimoje, kartu santykiai ir kt.).
Mokymasis, kasdienė veikla	<i>Mokymasis, kasdienė veikla</i> (mokomieji dalykai, mokykliniai reikmenys, pamokų tvarkaraštis ir kt.).	<i>Mokymasis, kasdienė veikla</i> (mokyklos gyvenimas, popamokinė veikla ir kt.).	<i>Mokymasis, kasdienė veikla</i> (ateities planai, profesijos, užsienio kalbos mokymasis, tarpkultūrinis bendradarbiavimas ir kt.).
Laisvalaikis	<i>Laisvalaikis</i> (žaidimai, hobiai ir kt.).	<i>Laisvalaikis</i> (pomėgiai, sportas ir kt.).	<i>Laisvalaikis</i> (poilsis, kultūrinės pramogos, sportas ir kt.).
Gyvenamoji aplinka	<i>Gyvenamoji aplinka</i> (klasė, kambarys ir kt.).	<i>Gyvenamoji aplinka</i> (namo, buto, kambario interjeras ir kt.).	<i>Gyvenamoji aplinka</i> (vietovė, gyvenimas mieste ir kaime, aplinkosauga ir kt.).
Sveika gyvensena	<i>Sveika gyvensena</i> (kūno dalys, maisto produktai, aktyvi veikla ir kt.).	<i>Sveika gyvensena</i> (sveikata, dienotvarkė, poilsis, maitinimosi įpročiai, higienos įpročiai, ir kt.).	<i>Sveika gyvensena</i> (higiena, sveikas gyvenimo būdas ir sveika mityba, emocinė sveikata ir kt.).
Jaunimo gyvenimas	<i>Jaunimo gyvenimas</i> (draugai ir kt.).	<i>Jaunimo gyvenimas</i> (draugystė, charakterio savybės, išvaizda, apranga ir kt.).	<i>Jaunimo gyvenimas</i> (bendravimas, santykiai su bendraamžiais, stilius, mada ir įvaizdis ir kt.).
Paslaugos, aptarnavimas, pirkiniai	<i>Paslaugos, aptarnavimas, pirkiniai</i> (parduotuvės, maisto produktai ir kt.).	<i>Paslaugos, aptarnavimas, pirkiniai</i> (parduotuvės, prekių įsigijimas internetu, įvairūs pirkiniai, maitinimo įstaigos ir kt.).	<i>Paslaugos, aptarnavimas, pirkiniai</i> (buities ir kitų paslaugų kokybė ir kt.).
Transportas, kelionės	<i>Transportas, kelionės</i> (orientavimasis erdvėje, transporto priemonės ir kt.).	<i>Transportas, kelionės</i> (orientavimasis mieste, transporto priemonės, apgyvendinimas, maršrutas, atostogos ir kt.).	<i>Transportas, kelionės</i> (orientavimasis viešosiose erdvėse, turizmas, ekoturizmas ir kt.).
Gamta, ekologija	<i>Gamta, ekologija</i> (naminiai gyvūnai, metų laikai ir kt.).	<i>Gamta, ekologija</i> (geografinė padėtis, klimatas, oras, gyvūnai, augalai, šalys ir žemynai ir kt.).	<i>Gamta, ekologija</i> (šalies flora, fauna, klimatas, oras, tausojantis požiūris į gamtą ir kt.).

Informacinės priemonės (media) ir skaitmeninės technologijos	-	<i>Informacinės priemonės (media) ir skaitmeninės technologijos (TV, radijas, spauda paaugliams, internetas, mobilus ryšys ir kt.)</i>	<i>Informacinės priemonės (media) ir skaitmeninės technologijos (TV, radijas ir spauda, internetas, mobilus ryšys, socialiniai tinklai, saugus elgesys socialiniuose tinkluose, skaitmeninių technologijų panaudojimas mokantis užsienio kalbų ir kt.).</i>
Kultūrinis gyvenimas	<i>Kultūrinis gyvenimas (šeimos šventės ir kt.).</i>	<i>Kultūrinis gyvenimas (kinas, teatras, koncertai, nacionalinės šventės, tradicijos ir kt.).</i>	<i>Kultūrinis gyvenimas (muzika, vaizduojamasis menas, grožinė literatūra, žymiausi kultūros ir meno atstovai, etninės ir religinės šventės ir kt.).</i>
Kalbos šalis / šalys	<i>Kalbos šalis / šalys (miestai, šalies įžymybės ir kt.).</i>	<i>Kalbos šalis/ šalys (miestai, įžymybės, architektūros paminklai, žymūs žmonės, šventės ir kt.).</i>	<i>Kalbos šalis/ šalys (gamta, klimatas, regionai, įdomios vietovės, architektūros paminklai, mokslo veikėjai, atradėjai ir kt.).</i>

3.1.2. Kalbos vartojimo situacijos, komunikacinės intencijos

Įvardijamos intencijos, *būtinai* pasiekti koncentro (5-6, 7-8, 9-10 kl.) Pasiekimų raidoje numatytų mokymosi rezultatų. Kituose centruose žemesniųjų koncentrų intencijos nekartojamos, įvardijamos tik naujai įvedamos.

Intencijos apima recepciją, produkavimą, interakciją ir mediaciją.

Komunikacinės intencijos	5–6 kl. Prieš A1/A1.1	7–8 kl. A1/A2.1	9–10 kl. A2/A2+
Bendravimo konvencijos	Prisistatyti, susipažinti Pasisveikinti / Atsakyti į pasisveikinimą Atsisveikinti / Reaguoti į atsisveikinimą	Atkreipti dėmesį, kreiptis Atsiprašyti / Priimti atsiprašymą Pasveikinti / Atsakyti į pasveikinimą Palinkėti, perduoti linkėjimą	Pasakyti / Atsakyti į komplimentą Apgaildestauti, pareikšti užuojautą

UŽSIENIO KALBŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMA. ANTROJI UŽSIENIO KALBA. PROJEKTAS_2020-10-15

	Padėkoti / Reaguoti į padėką		
Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas	Atsakyti į klausimą Įvardyti (skaičius, kainas, savaitės dienas, dienos laiką ir datą, gimimo datą, telefono numerį, amžių) Paklausti informacijos (apie daiktą, žmogų)	Konstatuoti, pranešti Reikšti / Paklausti apie žinojimą	Patikslinti, paprašyti patikslinti
Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška	Reikšti / Paklausti apie patikimą, nepatikimą	Reikšti / Paklausti apie norą, ketinimą Pritarti, nepritarti Paklausti ar pritaria Reikšti / Paklausti apie poreikį, prioritetą Paprašyti leidimo / Duoti leidimą / Reikšti draudimą Reikšti / Paklausti apie galėjimą, negalėjimą	Reikšti / Paklausti apie nuomonę Reikšti / Paklausti apie galimybę, tikimybę Reikšti / Paklausti apie būtinumą, privalėjimą Reikšti / Paklausti apie įsitikinimą, abejojimą
Emocijų raiška	-	Reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą Reikšti susidomėjimą, nustebimą Paklausti kitų asmenų apie emocijas	Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą Reikšti abejingumą Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę Reikšti viltį, raminti, paguosti Reikšti apgailestavimą
Raginimas, įkalbinėjimas	Paprašyti kokio nors daikto	Pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti Priimti / Atsisakyti siūlymo, kvietimo ką nors atlikti Paraginti, nurodyti / Reaguoti į raginimą, nurodymą	Patarti, įspėti / Reaguoti į patarimą, įspėjimą Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti Priimti / Atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti
Pokalbio strategijos	Reaguoti į pašnekovo pasakymą	Pradėti pokalbį / Pateikti temą Parodyti, kad sekama, klausoma Pasitaisyti, patikslinti	Pateikti nuomonę / Paklausti nuomonės Pateikti pavyzdžių Pabrėžti, akcentuoti

			Įsiterpti į pokalbį / Leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti Pakeisti temą / Paprašyti pakeisti temą Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį
Kompensacinės strategijos	Parodyti, kad nesupranta	Paprašyti kalbėti lėčiau Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti Pasakyti / Paprašyti pasakyti paraidžiui Paklausti, ar suprato	Paprašyti pagalbos išsireikšti, padėti išsireikšti Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti
Makro intencijos	Informuoti (apie save: vardas, pavardė, mokykla, tautybė; įvykis, laikas, vieta, laikas, kaina) Apibūdinti (save, kasdieninius daiktus) Pasakoti	Aiškinti	Argumentuoti

3.1.3. Sociokultūrinė, tarpkultūrinė ir daugiakultūrinė kompetencijos

5-6 klasė Prieš A1 /A1.1.	7-8 klasė A1.2./A2.1.	9-10 klasė A2.2. /A2+
Pasiekimai		
<p>Naudoja paprastas kitų kultūrų bendravimo taisykles (pvz.: pasisveikina, atsisveikina, padėkoja, atsiprašo). Atpažįsta tarptautinius žodžius ir ženklus, kurie kartojasi įvairiose kalbose.</p> <p>Naudoja žinomus žodžius ir ženklus, palengvinančius bendravimą daugiakultūrinėje aplinkoje.</p>	<p>Atpažįsta kultūrinius skirtumus ir juos lygina su savąja nesudėtingose komunikacinėse situacijose, naudoja paprastas kitų kultūrų bendravimo taisykles (pvz.: skirtingai pasisveikina, atsisveikina, padėkoja, atsiprašo).</p> <p>Naudoja nesudėtingus žodžius, frazes ir ženklus, palengvinančius bendravimą daugiakultūrinėje aplinkoje.</p>	<p>Atpažįsta kultūrinius skirtumus, juos apibūdina, lygina su savąja kultūra kalbėdamas žinomomis temomis.</p> <p>Prisitaiko prie kultūrinių normų.</p> <p>Bendraudami daugiakultūrinėje aplinkoje nesudėtinga kalba rodo susidomėjimą ir empatiją, reiškia sutikimą ar supratimą, klausia ir atsako į klausimus.</p> <p>Lygina skirtingų kalbų sistemas.</p> <p>Atsidūrę netikėtose situacijose vartoja skirtingas kalbas.</p>

	Naudodamiesi kelių kalbų žodžiais ar nesudėtingomis frazėmis paaiškina problemą, paprašo pagalbos ar paaiškinimo.	
Temos		
Geografinė šalies padėtis. Didžiausi šalies miestai.	Geografinė šalies padėtis. Didžiausi šalies miestai.	Šalies geografinė padėtis, regionai, klimatinės zonos, būdingi orai. Didžiausi šalies miestai.
Kultūrinis gyvenimas (šeimoms šventės ir kt.).	Kultūrinis gyvenimas (kinas, teatras, koncertai, nacionalinės šventės, tradicijos ir kt.).	Kultūrinis gyvenimas (muzika, vaizduojamasis menas, grožinė literatūra, žymiausi kultūros ir meno atstovai, etninės ir religinės šventės ir kt.).
Gyvenamoji aplinka (klasė, kambarys ir kt.).	Gyvenamoji aplinka (namo, buto, kambario interjeras ir kt.)	Gyvenamoji aplinka (vietovė, gyvenimas mieste ir kaime, aplinkosauga ir kt.).
Tarpasmeniniai santykiai, šeima (šeimoms sudėtis, šeimoms narių profesijos, hobiai ir kt.).	Tarpasmeniniai santykiai, šeima (šeimoms narių veiklos, laisvalaikis, namų ruošą, šeimoms šventės ir kt.).	Tarpasmeniniai santykiai, šeima (šeimoms narių vaidmenys ir santykiai šeimoje, kartų santykiai ir kt.).
Kalbos šalis / šalys (miestai, šalies įžymybės ir kt.)	Kalbos šalis/ šalys (miestai, įžymybės, architektūros paminklai, žymūs žmonės, šventės ir kt.).	Kalbos šalis/ šalys (gamta, klimatas, regionai, įdomios vietovės, architektūros paminklai, mokslo veikėjai, atradėjai ir kt.).
	Kūno judesių kalba (gestai, mimika, akių kontaktas ir kt.).	Kūno judesių kalba (gestai, mimika, akių kontaktas ir kt.); pagalbinė informacija tekste (ilustracijos, lentelės, tipografinės ypatybės).
	Socialinės konvencijos (dovanos, apranga, valgymas, atsisveikinimas, išvykimas ir kt.).	Socialinės konvencijos (punktualumas, dovanos, apranga, valgymas, elgesio ir pokalbio tabu, viešnagės laikas, atsisveikinimas, išvykimas ir kt.).
		Ritualinis elgesys (šeimoms, tautinių švenčių elgesys, žiūrovų elgesys per viešuosius renginius, paminėjimai, šventės, šokiai, diskotekos ir kt.).

3.2. Komunikacinė kalbinė kompetencija

3.2.1. Lingvistinės kompetencijos

Lingvistinės kompetencijos	5-6 kl. A1.1/A1	7-8 kl. A1/A2.1	9-10 kl. A2/A2+
Leksinė kompetencija (žr.sąrašą)*	Vartoja kasdienes žodžius, reikalingus pasiekti komunikacinio tikslo ribotame kiekyje situacijų programoje įvardytomis temomis. Žino pagrindinę žodžio reikšmę. Aktyvus žodynas apima asmeninio gyvenimo kalbos vartojimo sritį.	Vartoja žodyną, reikalingą atlikti kalbos veiksmus įvardytose programoje temose/situacijose. Žino keletą žinomų žodžių reikšmių. Žino kai kuriuos frazeologizmus ir perkeltine reikšme vartojamus posakius. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi ir visuomeninio gyvenimo kalbos vartojimo sritis.	Vartoja platesnį žodyną, reikalingą atlikti kalbos veiksmus įvardytose programoje temose/situacijose. Žino pagrindines dažniausiai vartojamų žodžių reikšmes. Žino frazeologizmus ir perkeltine reikšme vartojamus posakius, susijusius su kalbos vartojimo kontekstais. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, visuomeninio gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.
Fonologinė ir ortoepinė kompetencijos	Susipažįsta su užsienio kalbos garsų ir grafinio raidžių žymėjimo atitikmenis. Susipažįsta su pagrindinėmis kirčiavimo taisyklėmis. Žino užsienio kalbos abėcėlę. Susipažįsta su pagrindiniais užsienio kalbos intonavimo tipais/ypatumais.	Žino pagrindinius fonetinės kalbos sistemos ypatumus ir tinkamai artikuliuoja. Ištaria užsienio kalbos žodžius taip, jog nepaisant galimų tarimo trūkumų jie yra suprantami gimtakalbiams. Mokosi tinkamai intonuoti.	Žino ir taiko pagrindines užsienio kalbos garsų tarimo taisykles (balsių, priebalsių, garsų junginių). Žino pagrindines intonavimo taisykles, tinkamai jas taiko.
Gramatinė kompetencija (žr.sąrašą)	Žino ir vartoja kai kurias paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti konkrečiose žinomose situacijose.	Vartoja paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti daugelyje žinomų situacijų/kontekstų.	Žino pagrindines užsienio kalbos gramatinės kategorijas, supranta, kokias gramatinės struktūras reikia pasirinkti siekiant realizuoti konkrečias komunikacines intencijas.
Ortografinė kompetencija (žr sąrašą)*	Taisyklingai rašo žinomus aktyvaus vartojimo žodžius ir frazes.	Taiko kai kurias žinomų/vartojamų kalbos struktūrų rašybos taisykles, turinčias įtakos teksto supratimui.	Taiko būtinas kuriamo teksto supratimui rašybos ir skyrybos taisykles, reikalingas komunikacinėms

			intencijoms realizuoti ir susijusias su vartojamų kalbos struktūrų rašybos ypatumais.
--	--	--	---

*sąrašas rengiamas

3.2.2. Gramatinė medžiaga. Anglų kalba

Įvardijamos gramatinės kategorijos, *būtinai* siekti koncentro (5-6, 7-8, 9-10 kl.) pasiekimų raidoje numatytų mokymosi rezultatų. Kituose centruose žemesniųjų koncentrų gramatinė medžiaga nekartojama, įvardijama tik naujai įvedama.

5-6 kl. Prieš A1	7-8 kl. A1	9–10 kl. A2
Gramatika (morfologija, žodžių daryba ir sintaksė)		
Adjectives Common (<i>a nice picture</i>) Demonstrative (<i>this, that</i>)	Adjectives Common (<i>a beautiful day</i>) Demonstrative (<i>this, that, those, these</i>) Comparative, superlative (<i>tall- taller, good – better</i>)	Adjectives Demonstrative (<i>these, those, that, those</i>) Adjectives ending in ‘-ed’ and ‘-ing’ (<i>excited, boring</i>) comparative, – use of than (<i>more interesting than you, much older than me</i>) superlative, – use of definite article (<i>the fastest, the most interesting</i>)
Adverbs Adverbs of frequency (<i>always, sometimes, never</i>)	Adverbs Adverbs of frequency (<i>always, usually, sometimes, never</i>)	Adverbs Adverbs of frequency (<i>usually, ever, often, hardly ever</i>) Simple adverbs of place, manner and time (<i>everywhere, quickly, tomorrow</i>)
Articles Definite, indefinite	Articles Definite, indefinite	Adverbial phrases of time, place, and frequency including word order (<i>They went to school yesterday.</i>)
Determiners Basic (<i>a lot of</i>)	Determiners Basic (<i>any, some, a lot of</i>)	Articles With countable and uncountable nouns (<i>I love cereal.</i>)

<p>Discourse markers Connecting words (<i>and, but</i>)</p> <p>Nouns Very common countable and uncountable with how much/many, there is/there are</p> <p>Prepositions and prepositional phrases Prepositions, common (<i>at, to, from</i>) <i>Prepositional phrases (time and movement, in July, to school)</i> Prepositions of place (<i>on, in</i>) Prepositions of time (<i>in/on/at, in May, on Tuesday, at 6 p.m.</i>)</p> <p>Possessives Possessive adjectives / pronouns (<i>my, your</i>) Possessive's (<i>student's</i>)</p> <p>Pronouns Simple personal (<i>I, they</i>)</p> <p>Verbs To be (including questions and negatives) <i>Have got</i> Imperatives (<i>Sit down, please. Don't talk!</i>) General/special questions (<i>is, do, what, why, when, how much</i>)</p> <p>Present</p>	<p>Discourse markers Connecting words (<i>and, but, because</i>)</p> <p>Intensifiers Basic (<i>very, really</i>)</p> <p>Nouns Very common countable and uncountable with how much/many, there is/there are</p> <p>Prepositions and prepositional phrases Prepositions, common (<i>at, to, from, by</i>) <i>Prepositional phrases (time and movement, in July, to school)</i> Prepositions of place (<i>on, in, under, behind</i>) Prepositions of time (<i>in/on/at, in May, on Tuesday, at 6 p.m.</i>)</p> <p>Possessives Possessive adjectives / pronouns (<i>my, your</i>) Possessive's (<i>student's</i>)</p> <p>Pronouns Simple personal (<i>I, they</i>)</p> <p>Verbs To be (including questions and negatives) <i>Have got</i> Imperatives (<i>Sit down, please. Don't talk!</i>) General/special questions (<i>is, do, what, why, when, how much</i>)</p> <p>Present Present simple Present continuous</p> <p>Past</p>	<p>Determiners Wider range (<i>all, none, not (any), enough, (a) few</i>)</p> <p>Discourse markers Linkers: sequential - past time (<i>first, then, after that, finally</i>)</p> <p>Intensifiers Basic (<i>quite, so, a bit</i>)</p> <p>Nouns Countable and uncountable (with much and many)</p> <p>Prepositions and prepositional phrases Prepositions of time (<i>on / at/in / during</i>) Prepositional phrases (<i>place, time, movement: in the middle, inside, along</i>)</p> <p>Possessives Use of 's and s' (<i>student's, students'</i>)</p> <p>Pronouns Possessive pronouns (It's not our ball, it's theirs.)</p> <p>Verbs Imperatives (<i>stop – don't stop, somebody stop him!</i>)</p> <p>Questions General/special questions (<i>is, do, what, why, when, how much</i>) Special questions in the past (<i>where, when, how</i>)</p> <p>Present Present simple Present continuous</p>
---	---	---

<p>Present simple Present continuous</p> <p>Future Going to I'd like Verb + ing, like / hate / love (<i>I hate being late.</i>)</p> <p>Modals Can/can't (ability, <i>I can play the piano.</i>)</p>	<p>Past simple Past simple (to be)</p> <p>Future Going to I'd like Verb + ing, like / hate / love (<i>I hate being late.</i>)</p> <p>Modals Can/can't (ability, <i>I can play chess</i>) Can/could (functional, <i>Can I help?</i>)</p>	<p>Present Perfect (<i>Have you ever been to Paris? I've known her for 10 years / since 2006. She hasn't been to English club this week.</i>)</p> <p>Past tenses Past simple Past Continuous Used to (actions and states)</p> <p>Future tenses Going to Present continuous for the future (arrangements) Future time (<i>will, going to</i>)</p> <p>Gerunds (<i>I like cooking. Cooking is my hobby</i>)</p> <p>Verb + -ing/infinitive like / want - would like, enjoy, love, hate (<i>I hate bullying. Would you like to go to the concert?</i>)</p> <p>To + infinitive (purpose, <i>I went there to visit my friends.</i>)</p> <p>Verb + to + infinitive (<i>I want to eat.</i>)</p> <p>Modals Ability Can/could Possibility <i>May / might, possibly, probably, perhaps</i> Obligation Necessity <i>Must / mustn't</i> Have to Should</p> <p>Conditionals Zero and first conditional</p> <p>Phrasal Verbs Common phrasal verbs (<i>get up, put on, take off</i>)</p> <p>Word Building Suffixes and prefixes (most common noun, adjective, adverb forming suffixes and prefixes).</p>
---	---	---

3.2.3. Gramatinė medžiaga. Prancūzų kalba

Įvardijamos gramatinės kategorijos, būtinai siekti koncentro (5-6, 7-8, 9-10 kl.) pasiekimų raidoje numatytų mokymosi rezultatų. Kituose centruose žemesniųjų koncentrų gramatinė medžiaga nekartojama, įvardijama tik naujai įvedama.

5-6 kl. Prieš A1	7-8 kl. A1	9-10 kl. A2
Gramatika (morfologija, žodžių daryba ir sintaksė)		
<p>ADJECTIF:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genre des adjectifs (1) - Nombre des adjectifs (1) - Adjectifs de nationalités - &adjectifs de couleur <p>ADVERBE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adverbes de quantité (<i>beaucoup, très etc.</i>) (1) - Adverbes de temps (<i>aujourd’hui, ce matin, , etc.</i>) (1) <p>ARTICULATEURS (<i>et/mais/</i>)</p> <p>DÉTERMINANTS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Articles définis (<i>le, la, l’, les</i>) (1) - Articles indéfinis (<i>un, une, des</i>) (1) - Articles partitifs (<i>du, de la, des</i>) (1) - Déterminants possessifs (<i>mon, ma, mes, ton, ta, tes, etc.</i>) (1) 	<p>ADJECTIF:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Accord des adjectifs (de nationalités) - Place des adjectifs - Comparatifs et superlatifs <p>ADVERBE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adverbes de quantité (<i>beaucoup, assez, etc.</i>) (1) - Adverbes de lieu (<i>ici, là, etc.</i>) (1) - Adverbes de temps (<i>maintenant, ce matin, demain, etc.</i>) (1) <p>ARTICULATEURS (<i>et/ou/alors/parce que</i>)</p> <p>CONSTRUCTION IMPERSONNELLE SIMPLE («Il» <i>pour la météo.</i>)</p> <p>DÉTERMINANTS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Articles définis (<i>le, la les</i>) (1) - Articles contractés (<i>à la, aux, de la, du, des</i>) - Articles indéfinis (<i>un, une, des</i>) (1) 	<p>ADJECTIF:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genre des adjectifs (formation et emploi du féminin) (2) - Nombre des adjectifs (formation et emploi du pluriel) (2) <p>ADVERBE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adverbes de manière (<i>bien, vite, mal, etc.</i>) - Adverbes de quantité (<i>beaucoup, moins, trop, etc.</i>) (2) - Adverbes de temps (<i>hier, aujourd’hui, demain, etc.</i>) - Adverbes de lieu (<i>ici, là, loin, etc.</i>) (2) - Adverbes de négation (<i>non, jamais, nullement, etc.</i>) - Adverbes d’interrogation (<i>combien, quand, pourquoi, comment, etc.</i>) <p>CONJONCTION:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conjonctions de coordination (<i>et, ou, mais, ni, puis, tantôt...tantôt, ou...ou, non seulement...mais, etc.</i>) - Conjonctions de subordination (<i>comme, lorsque, puisque, quand, que, si, parce que, etc.</i>) <p>CONNECTEURS LOGIQUES:</p>

<p>- Déterminants démonstratifs (<i>ce, cet, cette, ces</i>) (1)</p> <p>INTERROGATION (<i>est-ce que, qui, que, quand, quel, quelle, quels, quelles, comment, combien, combien de temps, combien de fois, où etc.</i>)</p> <p>NÉGATION (<i>ne...pas</i>)</p> <p>NOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noms propres - Genre des noms (1) - Nombre des noms (1) <p>PRÉPOSITION:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prépositions de lieu (<i>venir de/aller à + ville ou pays – habiter à, au, en + ville ou pays, etc.</i>) <p>PRÉSENTATIFS (voilà, c’est, ce sont ect.)</p> <p>PRONOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pronoms personnels (1): sujets (<i>je, tu, il, elle, on, nous, vous, ils, elles</i>), - Pronoms des verbes pronominaux (<i>je me, tu te, il se etc.</i>) - Pronoms toniques (<i>moi, toi, lui, elle</i>) <p>VERBE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Irréguliers (<i>être, avoir, faire, aller, prendre, venir, pouvoir, vouloir</i>) - c’est, il y a - Verbes à une base (infinitif – er) 	<p>- Articles partitifs (<i>du, de la, des</i>) (1)</p> <p>- Déterminants possessifs (<i>mon, ma, mes, ton, ta, tes, etc.</i>) (1)</p> <p>- Déterminants démonstratifs (<i>ce, cet, cette, ces</i>) (1)</p> <p>EXPRESSION DE LA DURÉE (<i>il y a, depuis, etc.</i>) (1)</p> <p>EXPRESSION DU MOMENT (<i>prépositions + date, mois, saison, année</i>)</p> <p>INTERROGATION (<i>qu’est-ce que, qui, que, quand, comment, etc.</i>)</p> <p>NÉGATION (<i>ne...pas, oui, si, non</i>)</p> <p>NOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genre des noms (1) - Nombre des noms (1) <p>PRÉPOSITION:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prépositions de lieu (<i>venir de/aller à + ville ou pays – habiter à, au, en + ville ou pays, etc.</i>) <p>PRONOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pronoms personnels (1): sujets (<i>je, tu, il, elle, on, etc.</i>), compléments d’objet direct (<i>me, te, le, la, les, etc.</i>), compléments d’objet indirect (<i>me, te, lui, leur, etc.</i>) - Pronoms toniques (<i>moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles</i>) - Pronoms adverbiaux (<i>en, y</i>) (1) - Pronom relatif (<i>qui</i>) <p>VERBE:</p>	<p>- Connecteurs temporels (<i>alors, après, d’abord, ensuite, enfin, etc.</i>)</p> <p>- Connecteurs énumératifs: suite d’éléments (<i>aussi, et, ou</i>), progression (<i>encore, en plus</i>), énumération (<i>alors, après, ensuite, et, et puis, d’abord, enfin, voilà, pour finir</i>)</p> <p>- Connecteurs logiques: de la cause (<i>à cause de, parce que</i>), de la conséquence (<i>alors, c’est pour cela, donc</i>), du but (<i>pour</i>), de l’opposition (<i>mais</i>), de la concession (<i>mais</i>), de l’hypothèse (<i>si</i>)</p> <p>CONSTRUCTIONS IMPERSONNELLES (<i>Il pleut, il faut + verbe, il faut + nom, il fait beau, etc.</i>)</p> <p>DÉTERMINANTS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Articles définis (<i>le, la les</i>) (2) - Articles indéfinis (<i>un, une, des</i>) (2) - Articles partitifs (<i>du, de la, des</i>) (2) - Déterminants possessifs (<i>mon, ma, mes, ton, ta, tes, etc.</i>) (2) - Déterminants démonstratifs (<i>ce, cet, cette, ces</i>) (2) <p>EXPRESSION DE LA DURÉE (<i>il y a, depuis, etc.</i>) (2)</p> <p>NÉGATION (<i>ne...pas, ne...personne, ne...rien, etc.</i>)</p> <p>NOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genre (formation et emploi du féminin) (2) - Nombre (formation et emploi du pluriel) (2) <p>PRÉPOSITION:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prépositions de lieu (<i>à, dans, sous, etc.</i>) - Prépositions de temps (<i>avant, durant, dans, en, etc.</i>) <p>PRONOM:</p>
---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Présent (1) - Conditionnel présent de politesse (<i>Je voudrais..., vous pourriez...?</i>) - Impératif (1) - Futur proche (1) - Passé composé (1) - Imparfait (1) - Présent progressif - Passé récent - Verbes pronominaux (1) 	<ul style="list-style-type: none"> - Pronoms démonstratifs (<i>ça, celui-ci, celle-là, ceux-ci, celles-là, etc.</i>) - Pronoms interrogatifs (<i>qui, que, quoi, lequel, etc.</i>) - Pronoms personnels (2): sujets (<i>je, tu, il, elle, on, etc.</i>), compléments d'objet direct (<i>me, te, le, la, les, etc.</i>), compléments d'objet indirect (<i>me, te, lui, leur, etc.</i>), complément circonstanciel (<i>en</i>) - Pronoms possessifs (<i>le mien, le tien, le sien, etc.</i>) - Pronoms relatifs simples (<i>qui, que, où, dont</i>) (1) - Pronoms indéfinis (<i>on, tout, rien, personne, etc.</i>) <p>VERBE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Temps de l'indicatif: présent (2), passé composé (2), futur proche (2), imparfait (2), futur simple, plus-que-parfait - Verbes pronominaux: réfléchis (<i>se lever, s'habiller, etc.</i>), réciproques (<i>se rencontrer, se regarder, etc.</i>) - Verbes (vouloir / pouvoir / devoir) + infinitif - Conditionnel présent de politesse (<i>Je voudrais..., vous pourriez...?, tu aurais...?</i>) - Discours rapporté au présent et au passé (1) - Impératif (2) - Sens passif - Subjonctif présent
--	--	--

3.2.4. Gramatinė medžiaga. Rusų kalba

Įvardijamos gramatinės kategorijos, būtinos siekti koncentro (5-6, 7-8, 9-10 kl.) pasiekimų raidoje numatytų mokymosi rezultatų. Kituose centruose žemesniųjų koncentrų gramatinė medžiaga nekartojama, įvardijama tik naujai įvedama.

Gramatika (morfologija, žodžių daryba ir sintaksė)	5–6 kl. A1.1/A1	7–8 kl. A1/A2.1	9–10 kl. A2/A2+
Морфология			

<p>Имя существительное</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Собственные, нарицательные имена существительные. Одушевлённые, неодушевлённые существительные. • Род существительных (мужской, женский, средний). • Число существительных (единственное, множественное). • Некоторые падежные формы существительных: <p>Именительный падеж — идентификация лица <i>Меня зовут Лена.</i> — лицо активного действия <i>Нина смотрит телевизор.</i> — название лица (предмета) <i>Это Андрей. Вот книга.</i> — обращение <i>Андрей, ...!</i> — характеристика лица <i>Брат — врач.</i> — наличие предмета <i>В городе есть театр.</i> <i>У меня есть книга.</i></p> <p>Винительный падеж а) без предлога: — лицо (предмет) как объект действия <i>Анна купила журнал.</i> <i>Я встретил Анну.</i></p>	<p>Падежные формы существительных:</p> <p>Именительный падеж — факты, события <i>Завтра праздник.</i></p> <p>Родительный падеж без предлога — отсутствие лица (предмета) <i>У меня нет брата. В городе нет театра.</i> — определение предмета (лица) <i>Это центр города.</i> <i>Вот машина брата.</i> — обозначение количества, меры в сочетании с числительными <i>два, три, четыре, пять</i> в ограниченных конструкциях <i>Сейчас 2 часа.</i> <i>Ручка стоит 5 рублей.</i> <i>Маме 40 лет.</i> — месяц в дате (на вопрос «Какое сегодня число?») <i>Первое января.</i> б) с предлогом: — лицо, которому принадлежит что-либо (у) <i>У Андрея есть машина.</i> — адресат/ место действия <i>Я был у бабушки.</i> <i>У мамы есть брат.</i> <i>Около школы магазин.</i> — исходный пункт (из, с).</p>	<p>Падежные формы существительных:</p> <p>Винительный падеж — продолжительность, срок действия, обозначает время <i>Я живу здесь месяц.</i></p> <p>Творительный падеж а) без предлога: — профессия лица (при глаголе <i>быть</i>) <i>Борис будет инженером.</i></p> <p>Предложный падеж с предлогом <i>о:</i> — объект речи, мысли <i>Я говорю о семье.</i></p>
----------------------------	--	--	--

	<p>— логический субъект при глаголе <i>звать</i> <i>Меня зовут Сергей.</i></p> <p>Предложный падеж с предлогом: — место (<i>в/на</i>) <i>Книга в столе (на столе).</i></p>	<p><i>Я из Каунаса.</i></p> <p>Дательный падеж а) без предлога: — адресат действия <i>Вечером я звоню отцу.</i> — адресат определения/состояния <i>Брату весело.</i> <i>Сестре 3 года..</i> б) с предлогом: — адресат действия <i>Я поеду к другу.</i></p> <p>Винительный падеж б) с предлогом: — направление движения (<i>в, на</i>) <i>Утром я иду в школу, на концерт.</i> — определение/ цель действия <i>Он играет в футбол.</i> — время (час, день недели) (<i>в</i>) <i>В среду в три часа у нас экскурсия.</i></p> <p>Творительный падеж а) без предлога: с глаголами <i>заниматься, интересоваться</i> <i>Брат занимается спортом.</i> <i>Она интересуется литературой.</i> б) с предлогом: — совместность <i>Отец играет с сыном.</i> — определение <i>Я люблю чай с молоком</i></p> <p>Предложный падеж</p>	
--	---	---	--

		<p>с предлогом: —средство передвижения (на) <i>Мы едем в школу на автобусе.</i> <i>Я катаюсь на велосипеде.</i></p>	
Имя прилагательное	<ul style="list-style-type: none"> • Род, число полных прилагательных. • Полные прилагательные (<i>красивый, русский, большой</i>). • Согласование полных прилагательных с существительными в роде и числе в именительном падеже. 	<ul style="list-style-type: none"> • Падежные формы прилагательных. • Употребление прилагательных. • Согласование полных прилагательных с существительными в роде и числе в косвенных падежах. 	<ul style="list-style-type: none"> • Сравнительная и превосходная степень прилагательных. • Краткая форма прилагательных. • Краткие прилагательные (<i>рад, занят, должен, болен</i>).
Имя числительное	<ul style="list-style-type: none"> • Простые количественные числительные (<i>один, два, три...двадцать</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Составные количественные числительные. • Порядковые числительные {<i>первый, второй</i> и др.) в форме именительного падежа. • Употребление числительных (<i>один, одна, одно, одни, два, две, три</i>) в сочетании с существительными (<i>один карандаш, одна книга, одно окно, одни двери, два карандаша, два окна, две книги, три карандаша, три книги</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Количественные числительные в форме косвенных падежей. • Порядковые числительные в форме косвенных падежей.
Местоимения	<ul style="list-style-type: none"> • Личные местоимения. • Указательные местоимения (<i>этот...</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Некоторые падежные формы и употребление личных местоимений (<i>я, ты, он, она, оно, мы, вы, они; меня, тебя, его, её, нас, вас, их; мне, тебе, ему,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Неопределённые местоимения (<i>кто-то, кто-нибудь...</i>). • Притяжательные местоимения в косвенных падежах.

		<p><i>ей, нам, вам, им).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Падежные формы и употребление личных местоимений с предлогами (<i>у меня, у него, у неё, со мной, о тебе...</i>). • Притяжательные местоимения (<i>мой, твой...</i>). • Определительные местоимения (<i>каждый, другой</i>). • Отрицательные местоимения (<i>никто, ничто</i>). • Вопросительно-относительные местоимения (<i>кто, что, который, чей, сколько...</i>). • Возвратное местоимение (<i>себя</i>). 	
Глагол	<ul style="list-style-type: none"> • Инфинитив (<i>читать, играть, смотреть</i>). • Настоящее, прошедшее время известных глаголов (<i>читаю - читал, играю - играл ...</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Несовершенный и совершенный вид глагола (<i>делать — сделать, читать — прочитать</i>). • Будущее время глагола (<i>буду читать, прочитаю</i>). • Формы известных глаголов в изъявительном наклонении: (<i>читать, уметь, писать, мочь, идти, ехать, хотеть, жить</i>). • Императив от известных глаголов (<i>читай, читайте; говори, говорите</i>). • Глаголы движения без приставок и с приставками (<i>по-, при-</i>) — <i>идти, ходить, ехать</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 и 2 спряжение глагола (<i>делать, говорить, учиться</i>). • Сослагательное наклонение (<i>хотел бы, смотрел бы</i>).

		<p><i>ездить, пойти, прийти.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Глаголы, требующие инфинитива (<i>хотеть, уметь, мочь...</i>). • Возвратные глаголы (учиться, кататься...) • Настоящее и будущее простое время известных возвратных глаголов. 	
Наречия	<ul style="list-style-type: none"> • Наречия: <ul style="list-style-type: none"> — времени (<i>утром, зимой</i>), — образа действия (<i>хорошо, плохо</i>). — вопросительные (<i>когда, где, откуда</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Наречия: <ul style="list-style-type: none"> — места (<i>далеко, близко, направо, налево...</i>) — меры и степени (<i>медленно, быстро</i>). • Предикативные наречия (<i>можно, нельзя</i>). • Вопросительные наречия (<i>как, куда</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Сравнительная степень наречий (<i>лучше, хуже, меньше...</i>). • Наречия образа действия/ меры (<i>по-моему, по-вашему, по-русски, дорого, дешево...</i>). • Местоименные наречия (<i>где-то, как-нибудь, нигде, никуда</i>).
Служебные части речи	<ul style="list-style-type: none"> • Предлоги (<i>в, на</i>). • Союзы и союзные слова (<i>и, или, а</i>). • Частица <i>не</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Предлоги (<i>с, из, к, у, о, для, через, после, около, от, до, без, из-за</i>). • Союзы и союзные слова (<i>но, который, что, где, куда</i> и др.). • Частицы <i>ли, даже</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Союзы и союзные слова (<i>не только..., но и..., потому что, поэтому</i> и др.).
Состав слова	<ul style="list-style-type: none"> • Интернационализмы. • Состав слова в русском языке. • Однокоренные слова (<i>дом- дома, писать-письмо</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Распознавание словообразовательных моделей: <i>город —городской; русский — по-русски, учитель — учительница; читать — прочитать</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Основные чередования звуков в корне в формах глаголов I и II спряжения (в минимальном наборе глаголов).
Синтаксис			
Простое предложение	<ul style="list-style-type: none"> • Повествовательные предложения (<i>Я был в деревне</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Побудительные предложения (<i>Пойдём в театр</i>). 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Простые вопросительные предложения (<i>Как тебя зовут? Как дела? Сколько тебе лет? Что ты делал?</i>) • Простые отрицательные предложения (<i>Нет, я не играл.</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Порядок слов в простом предложении при нейтральном порядке слов. 	
Сложное предложение	-	<ul style="list-style-type: none"> • Сложносочиненные предложения с союзами <i>и, а, но, или.</i> • Сложноподчиненные предложения, виды придаточных предложений с различными союзами и союзными словами (<i>что, кто, как, какой, где, куда, откуда, когда.</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Сложносочиненные предложения с союзами <i>не только..., но и...</i> • Сложноподчиненные предложения, виды придаточных предложений с различными союзами и союзными словами (<i>чтобы, чей, который, потому что, поэтому, если.</i>)

5–6 kl. Prieš A1.1/A1	7-8 kl. A1+/A2	9-10kl. A2/A2+
Правила правописания		
<ul style="list-style-type: none"> • правильное написание и соединение букв русского алфавита; • различение звуков русского алфавита и правильное их буквенное написание; буквы: Е – Э (есть – это), И – Й (мой – мои), И – Ы (мои – мы) и др.; • различение звуков и правильное написание слов с буквами Е, Ё, Ю, Я в разных позициях; есть, сел, её, вёл, Юра, Люба, я, мяч; • правописание ЖИ-ШИ, ЧА-ЩА, ЧУ-ЩУ; 	<ul style="list-style-type: none"> • правописание безударных гласных в корне слова; • окончания имён существительных в Творительном и Предложном падежах; • Ь в неопределённой форме глагола; • Ь во 2 лице настоящего и будущего простого времени; • Ь в возвратных глаголах; • правописание глаголов с -ТСЯ и -ТЬСЯ; • НЕ с глаголами; 	<ul style="list-style-type: none"> • правописание количественных числительных (1-100) в именительном падеже; • правописание личных окончаний глаголов I и II спряжения настоящего и будущего простого времени при условии, что спряжение указано; • правописание наречий на - СКИ, - ЦКИ, - ОМУ, - ЕМУ;

<ul style="list-style-type: none"> • правописание имён собственных с заглавной буквы. 	<ul style="list-style-type: none"> • правописание наречий на -О. 	<ul style="list-style-type: none"> • правописание частиц -ТО, - ЛИБО, - НИБУДЬ, КОЕ-; • правописание частиц ЛИ, БЫ; • правописание часто употребляемых слов: Здравствуй(те), до свидания, спасибо, пожалуйста, сейчас, ещё, сегодня и др.
--	--	---

3.2.5. Gramatinė medžiaga. Vokiečių kalba

Įvardijamos gramatinės kategorijos, būtinai siekti koncentro (5-6, 7-8, 9-10 kl.) pasiekimų raidoje numatytų mokymosi rezultatų. Kituose centruose žemesniųjų koncentrų gramatinė medžiaga nekartojama, įvardijama tik naujai įvedama.

Gramatika (morfologija, žodžių daryba ir sintaksė)	5–6 kl. A1.1/A1	7–8 kl. A1/A2.1	9–10 kl. A2/A2+
Morphologie			
Artikelwörter / Pronomen <ul style="list-style-type: none"> • Bestimmter/unbestimmter Artikel • Negativartikel • Frageartikel • Personalpronomen • Possessivpronomen • Demonstrativpronomen • Indefinitpronomen • Inderfinita 	<ul style="list-style-type: none"> • Bestimmter/unbestimmter Artikel, Negativartikel): <i>der / die / das, ein/eine/ein/kein, keine</i> im Nominativ und im Akkusativ; • Personalpronomen im Nominativ; • Possessivpronomen <i>mein/mein, dein/ deine, sein/seine, ihr/ihre, unser/unsere</i> im Nominativ; • Inderfinita: <i>alle(s)</i>; • Interrogativpronomen (<i>wer, was, wie viel...</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Bestimmter/unbestimmter/Negativartikel Artikel im Dativ; • Personalpronomen im Dativ und Akkusativ; • Possessivpronomen Singular im Dativ und Akkusativ; Plural im Nominativ und Akkusativ; • Frageartikel <i>welch-</i> im Nominativ und Akkusativ; • Demonstrativpronomen <i>dies-</i> im Nominativ und Akkusativ; • Inderfinita <i>viel(e)(s), man, etwas, nichts, man, es</i>; • Indefinitpronomen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bestimmter/unbestimmter Artikel, Negativartikel im Singular und Plural; im Nominativ, Akkusativ und Dativ; • Personalpronomen, Possesivartikel, Demonstrativpronomen im Singular und Plural; • Indefinitpronomen erweitern; • Inderfinita: <i>man, jemand/niemand, jede..., alles, etwas, nichts, viel, wenig, mehr</i>; • Reflexivpronomen (Akkusativ), z.B.: <i>mich, dich, sich</i>; • Relativpronomen im Nominativ und Akkusativ, z.B. <i>der Lehrer, der..., die Freundin, die...</i>

<p>Nomen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genus • Numerus • Kasus 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasus (Artikel im Nominativ, bestimmter Artikel im Akkusativ); • häufige Verben mit Akkusativ (<i>haben, möchten, trinken, essen,...</i>); • Pluralbildung. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasus (bestimmter, unbestimmter, Negativartikel im Dativ und Akkusativ); • Endung n im Plural Dativ; • Genitiv-s bei Namen (Annas Mutter); • Genus: • Maskulinum auf <i>-er</i> (der Schüler); • Neutrum auf <i>-chen</i> (das Mädchen); • Femininum auf <i>-ung, -heit, -keit, -tion, -ei</i>, Frauen im Beruf <i>-in</i>, Nationalitäten von Frauen (z. B. <i>Litauerin</i>), außer: <i>Deutsche</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Suffixe als Genusangabe, Komposita • Pluralformen der Nomen
<p>Adjektiv</p> <ul style="list-style-type: none"> • prädikativ • adverbial • Komparation • Deklinationen 	<ul style="list-style-type: none"> • Adjektive (prädikativer Gebrauch, z.B.: <i>das Haus ist schön.</i>); • Akkusativ-Ergänzung, z.B.: <i>Sie hat lange Haare.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Komparativ und Superlativ, Komparation: <i>gut, gern, viel</i>; • Adjektivdeklinationen (Einführung: Adjektiv nach dem bestimmten, unbestimmten Artikel) 	<ul style="list-style-type: none"> • Komparativ und Superlativ zum Vergleichen: regelmäßige, regelmäßige Formen mit Umlaut, unregelmäßige Formen (z. B. Vergleichspartikel <i>als</i> und <i>wie, so...wie, genauso...wie, ...als...</i>); • Adjektivdeklinationen (Erweiterung: Adjektiv nach dem bestimmten, unbestimmten Artikel, Adjektive vor dem Nomen - ohne Artikel (z. B. <i>neues Auto</i>)).
<p>Verb</p> <ul style="list-style-type: none"> • regelmäßige, unregelmäßige und trennbare, untrennbare Verben, Modalverben • Konjugation • Tempus • Modus 	<ul style="list-style-type: none"> • Trennbare Verben, z.B. <i>anfangen, abholen, fernsehen, aufstehen</i>; • Modalverben: „<i>möchten</i>“, <i>können</i>; • Verbkonjugation, Verbformen im Singular und Plural, z.B.: <i>heißen, wohnen</i> etc.; • Verben mit Vokalwechsel, z.B.: <i>fahren, lesen, sehen, sprechen, essen, treffen</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • Verbformen: <i>werden</i>; • Verben mit Präfix: trennbare Verben (<i>ab-, aus-, auf-, an-, ein-, mit-, vor-, um-, weg-, zurück-,</i>); • Verben mit Präfix: untrennbare Verben (<i>be-, ent-, er-, ge-, ver-, wieder-</i>), (z.B. <i>besprechen, wiederholen</i>); • Modalverben: <i>können, dürfen, wollen, mögen, müssen, sollen</i>; • Präteritum von <i>haben, sein</i> und von Modalverben; • Perfekt mit <i>haben</i> und <i>sein</i> und Partizip II bei regelmäßigen, unregelmäßigen, 	<ul style="list-style-type: none"> • Perfekt mit <i>haben</i> und <i>sein</i> und Partizip II bei regelmäßigen, unregelmäßigen, trennbaren und nicht trennbaren Verben mit Präfix erweitern; • Verben mit Präpositionen, z.B.: <i>sich interessieren für, sich freuen auf, über, sorgen für</i>; • Präteritum.Über die Vergangenheit sprechen: <i>sein, haben</i> als Vollverb, Modalverben; in schriftlichen Texten über die Vergangenheit erkennen: regelmäßige Verben, unregelmäßige Verben;

	<ul style="list-style-type: none"> • Verbformen <i>haben, sein</i>. 	<p>trennbaren und nicht trennbaren Verben mit Präfix;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imperativ mit <i>du</i> und <i>Sie</i>; • Reflexive Verben z.B.: <i>sich waschen, sich kämmen etc.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Imperativ: <i>Sie</i>-Form, <i>du</i>-Form, <i>ihr</i>-Form für regelmäßige, unregelmäßige Verben (einfach, trennbar, nicht trennbar); • Konjunktiv: höflich fragen und bitten, Vorschläge machen, Wünsche äußern: <i>hätte..., wäre..., würde..., könnte..., müsste..., dürfte..., sollte..., wollte..., einige häufige Verben (käme, wüsste, ließe, bliebe, ginge, gäbe, bräuchte);</i> • Passiv. In schriftlichen Texten Passiv Präsens, Infinitiv Passiv erkennen.
<p>Zahlwörter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kardinalzahlen • Ordinalzahlen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kardinalzahlen (0-1000); • Ordinalzahlen (von 1. bis 31.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ordinalzahlen, Ordinalzahlen nach dem bestimmten Artikel (<i>der / das / die erste, tausendste</i>); • Maße und Gewichte; • Uhrzeiten im Alltag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Offizielle Uhrzeiten; • Mengeangaben (in Grafiken).
<p>Präpositionen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temporal • Lokal (<i>Wechselpräpositionen</i>) • Modal 	<ul style="list-style-type: none"> • temporale Präpositionen (<i>am, um, von ... bis ...</i> nur mit Wochentagen/ Uhrzeiten ohne Kasus); • lokale Präpositionen: <i>in, aus</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lokale Präpositionen mit Dativ, <i>zu</i> + Dativ; • Modale Präposition <i>als</i> (<i>arbeiten als</i>); • Temporale Präpositionen: <i>vor, seit, für, vor, nach, in, bis, ab</i>; • Präposition <i>mit</i>+Dativ; • Wechselpräpositionen, z.B. <i>an, auf, in</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lokale Präpositionen mit Dativ erweitern; • Wechselpräpositionen, z.B. <i>an, auf, in, über, unter, vor, zwischen</i>; • Temporale Präpositionen: <i>seit, von...an, während, zu, bis</i>; • Lokale Präpositionen: <i>gegenüber, von, vor, durch, um</i>.
Syntax			
<ul style="list-style-type: none"> • Verbzweitstellung • Verbergänzung • Satzklammer <ul style="list-style-type: none"> • Negation • Fragesatz • Satzverbindungen 	<ul style="list-style-type: none"> • Aussagesätze, Fragesätze, Ausrufesätze • W-Fragen; • Ja / Nein Fragen; • Die Satzklammer bei trennbaren Verben; • Die Satzklammer bei Modalverben; 	<ul style="list-style-type: none"> • Satzklammer mit Modalverben, trennbaren Verben, im Perfekt usw.; • Imperativsätze, Ausrufesätze; • Verneinung mit <i>kein, keinen, keine</i> • Verben mit Nominativergänzung (z. B. <i>Der Flug dauert eine Stunde.</i>); • Verben mit Akkusativergänzung (z. B. <i>Ich kaufe eine Karte.</i>); 	<ul style="list-style-type: none"> • Hauptsatz und Nebensatz mit <i>denn, damit, wie</i>; • Temporale Nebensätze mit <i>als, bis, bevor</i>; • Relativsätze im Nominativ und Akkusativ; • Indirekte W-Fragen: <i>wie, wo, wann...;</i> • Satzgefüge: <i>deshalb/darum</i>; • Uneingeleiteter Nebensatz mit Verb-Zweitstellung. (z. B. <i>Sie hat gesagt, sie ist krank.</i>);

	<ul style="list-style-type: none"> • Verneinung mit <i>nicht</i>; • Fragen mit <i>nicht</i> oder <i>kein</i>; • Antworten mit <i>ja</i>, <i>nein</i> oder <i>doch</i>; • Satzverbindung mit <i>und</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verben mit Dativergänzung (z. B. <i>Ich Die Karte gehört mir.</i>); • Sätze mit weiteren Ergänzungen: temporal, modal, lokal: (z. B. <i>Wir laufen sehr schnell. Wir fliegen nach Berlin.</i>); • Satzverbindungen mit <i>und</i>, <i>deshalb</i>, <i>oder</i>, <i>aber</i>, <i>denn</i>; • Hauptsatz und Nebensatz mit <i>weil</i>, <i>dass</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vergleichssatz (z. B. <i>Er hat ein besseres Auto als ich.</i>); • Satzbau: Subjekt -Verb(teil) - Angaben: temporal, modal, lokal-Ergänzung - Verb(teil). Die Temporalangabe steht häufig am Satzanfang.
Wortbildung			
Wortbildung		<ul style="list-style-type: none"> • Nomonalisierung <i>-er</i>, <i>-ung</i>, <i>-in</i> • Adjektive: Vorsilbe <i>un</i>, z.B.: <i>unglücklich</i>, z.B: Nachilbe <i>arbeitslos</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Komposita • Diminutiv mit <i>-chen</i>

3.3. Sociolingvistinė kompetencija (registras, mandagumas)

	5–6 kl. A1.1/A1	7–8 kl. A1/A2.1	9–10 kl. A2/A2+
Mandagumo normos	Supranta mandagius pasakymus. Vartoja mandagumo frazes kalbėdami su bendraamžiais ir vyresniais asmenimis.	Supranta mandagius pasakymus. Vartoja mandagumo frazes kalbėdami su bendraamžiais ir vyresniais asmenimis ar rašydami jiems žinutes, laiškus.	Laikosi mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse. Suvokia socialinių santykių žymiklius, tokius kaip pasisveikinimo būdas, kreipiniai ir pan.
Registas	Vartoja neutralų registrą kalbėdami.	Vartoja neutralų registrą kalbėdami ir rašydami.	Paiso registro konvencijų. Tinkamai parenka kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją. Komunikuoja su bendraamžiais ir suaugusiais asmenimis, kalbėdami ir rašydami, vartoja neutralų arba pusiau oficialų registrą.

3.4. Pragmatinės kompetencijos

Kompetencijos	5–6 kl. A1.1/A1	7–8 kl. A1/A2.1	9–10 kl. A2/A2+
Funkcinė kompetencija (žr. komunikacinių intencijų sąrašą)	Klausydami ir skaitydami supranta, kalbėdami ir rašydami tinkamai reiškia komunikacines intencijas aktualiose situacijose pagal programos temas.	Klausydami ir skaitydami supranta, kalbėdami ir rašydami tinkamai reiškia komunikacines intencijas aktualiose situacijose pagal programos temas.	Supranta komunikacijas intencijas skaitydami ir klausydami, reiškia komunikacines intencijas raštu ir žodžiu. Žino, kokiomis kalbinės raiškos priemonėmis realizuojamos tam tikros komunikacinės intencijos (kalbos funkcijos). Diferencijuoja kalbinės raiškos priemones pagal sociolingvistinę situaciją (neformalus, neutralus, pusiau/formalus registras).
Diskurso kompetencija	Suvokia sakinio struktūrą. Atpažįsta diskurso žymiklius (jungtukus) ir suvokia, kaip sakiniai jungiami į tekstą. Supranta tekstų sandaros principus. Suvokia laiško teksto organizavimą (pasisveikinimas, dėstymas, atsisveikinimas).	Suvokia sakinio struktūrą. Atpažįsta diskurso žymiklius (jungtukus) ir suvokia, kaip sakiniai jungiami į tekstą. Supranta tekstų sandaros principus. Suvokia laiško teksto organizavimą (pasisveikinimas, dėstymas, atsisveikinimas) ir rašinio ar trumpo straipsnio sandarą (įžanga, dėstymas, pastraipa, pabaiga).	Supranta ir komponuoja rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakinį ir rašytinį diskursą. Suvokia, kaip prasminiai elementai susiję tarpusavyje ir kuria vientisą prasmingą tekstą. Žino ir suvokia, kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai. Žino, kokie tam tikrų (programoje numatytų) žanrų sandaros ir formos reikalavimai.

3.5. Semantinė kompetencija (abstrakčiosios sąvokos)

Įvardijamos abstrakčiosios sąvokos, **būtinis** pasiekti koncentro (5-6, 7-8, 9-10 kl.) Pasiekimų raidoje numatytų mokymosi rezultatų. Kituose centruose žemesniųjų koncentrų sąvokos nekartojamos, įvardijamos tik naujai įvedamos.

Sąvokos apima **receptiją, produkavimą, interakciją ir mediaciją.**

SAVOKOS	5–6 kl. Prieš A1/A1.1	7–8 kl. A1/A2.1	9–10 kl. A2/A2+
Egzistencija	Buvimas, nebuvimas kaip egzistencija Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje Turėjimas, neturėjimas	Vyksmas, vyksmo nebuvimas Realumas, nerealumas	-
Erdvė	Buvimo vieta	Išsidėstymas Atstumas	
Judėjimas	-	Būdas Kryptis	Kilmė pagal vietą Išsidėstymas Greitis
Matmenys/parametrai	Dydis	Ilgis, plotis Plotas	Temperatūra Svoris, spaudimas Talpa, tūris
Laikas	Bendras skirstymas Ankstumas, vėlumas Dabarties nuoroda Praeities nuoroda	Momentas Periodas/trukmė Dažnis, pasikartojimas Nepasikartojimas Ankstesnis, vėlesnis laikas Ateities nuoroda Pradžia Pabaiga Seka Greitis	Vienalaikiškumas Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas Nuoroda be konkretaus laiko Nuolatinė trukmė Pertraukiamas veiksmas Laikinumas Tęstinumas Stabilumas Kaita
Kiekybė	Skaičius Kiekis	Visuma ir dalis Apibrėžta, neapibrėžta kiekybė	Laipsnis, lyginimas
Požymis	Amžius Matomumas/vaizdas	Skonis Kvapas	Prieinamumas Medžiaga

		Spalva Girdimumas/garsas Faktūra/tekstūra Fizinė būklė Sausumas/drėgmė	Tikrumas Pilnumas/tušumas
Vertinamasis požymis	-	Kaina, kokybė Naudingumas/nenaudingumas Svarbumas/nesvarbumas Sunkumas/lengvumas	Teisingumas/neteisingumas Priimtinumai/nepriimtinumai Tikslumas/netikslumas Adekvatumas/tinkamumas Sėkmingumas/nesėkmingumas Normalumas/nenormalumas
Ryšiai ir santykiai	Priklausomybė/nuosavybė	Lyginimas/kontrastas/lygybė Priežastis Pasekmė/poveikis	Sujungimas Priešprieša/alternatyva Įtraukimas, išskyrimas, atskyrimas Tikslas Sąlyga Pabrėžimas
Kontekstinės nuorodos (deiksė)	Apibrėžtumas (įvardžiai, artikeliai)	Apibrėžtumas (įvardžiai, artikeliai)	Neapibrėžtumas (įvardžiai, artikeliai,rieveiksmiai)

3.6. Kalbos pažinimo / Kalbotyros sąvokos ir terminai

5–6 kl. Prieš A1/A1.1	7–8 kl. A1/A2.1	9–10 kl. A2/A2+
Supranta terminus, vartojamus mokytojos(s) ar mokomojoje medžiagoje, pvz., raidžių, kalbos dalių, skyrybos ženklų pavadinimus	Supranta terminus, vartojamus kalbinei veiklai analizuoti: raidžių, žodžio dalių, sakinio dalių pavadinimus, kalbos dalių ir jų formų pavadinimus, skyrybos ženklų pavadinimus, teksto sandaros dalių pavadinimus. Vartoja kai kuriuos terminus analizuodami savo rašytinį tekstą, pvz., aptardami klaidas.	Supranta terminus, vartojamus kalbinei veiklai analizuoti: raidžių, žodžio dalių, sakinio dalių pavadinimus, kalbos dalių ir jų formų pavadinimus, skyrybos ženklų pavadinimus, teksto sandaros dalių pavadinimus. Vartoja kai kuriuos terminus analizuodami savo rašytinį tekstą, pvz., aptardami klaidas.